



WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 15 d. BROJ 389

**LJUBAVNIK
S KOLTOM**



Frank Bosworth

LJUBAVNIK S KOLTOM





LASO 389

Frank Bosworth: **LJUBAVNIK S KOLTOM**

Naslov original: **THE LOER**

Recenzija: Fedor Hanžeković, filmski redatelj

Copyright: Robert Hale Limited, posredstvom
GPA, München

Prijevod: Božena Lovrić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**



LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«) Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 389 izlazi 27. 3. 1981.

I

Šerif Tom McGrath uzeo je u obzir sve činjenice: otvorena vrata, tragove koji su vodili prema istoku, otiske čizama i konačno drveni stup na kojem su sada nedostajali sedlo, konjski pokrivač i uzde.

Nije bilo potrebno sakupljati više dokaza da bi znao kako je riječ o krađi konja. Bilo je očito – konj je nestao. Trebalo je pronaći u čijem je sada posjedu.

Šerif McGrath poveo je svoju potjeru istočno od Meullerova ranča, slijedivši tragove u namjeri da otkrije i uhapsi konjokradicu. S njim su bila još četvorica. Bili su to kauboji koji su se našli u Puma Stationu kad se čulo o krađi konja. Svi redom bijahu dobri tragači, a i spretni na šakama kad ustreba.

Tom McGrath bio je šerif u pokrajini Dunphy već jedanaest godina i znao je svakog iole iskusnijeg jahača na kilometre uokolo. Ta četvorica bijahu najbolji. Iako je konjokradica u toku noći nestao sa starim konjem Otta Meullera, bilo mu je sudeno da, uz tako iskusne

momke bude uskoro uhvaćen i doveden u Puma Station.

Bit će mu to, kao što reče McGrath četvorici svojih ljudi, vraški bolja sudbina od one što ga može snaći ako potjera građana čuje za krađu i pođe za njim. Običavali su suditi čovjeku upravo tamo gdje bi ga uhvatili i presuditi mu objesivši ga za prvo slobodno drvo. Postojao je snažan osjećaj zadovoljstva u tom hitrom smaknuću, toliko jak da u tom stočarskom kraju ili u gradu gotovo nije bilo čovjeka koji nije rado sudjelovao u takvom linču.

Ovoga će puta biti drugačije. Kauboji koji su jahali s Tomom poštovali su ga. Nije još bio navršio ni trideset petu, ali dokazao se kao odvažan i pravedan, izuzetno spretn u baratanju oružjem, a kad ustreba – i šakama. Bio je litalica od svoje najranije mladosti, a nakon smrti Willa Jamiesona zakačio je šerifsku značku i od tada je ne skida.

Srednjeg rasta, snažan u ramenima, tamne kovrčave kose i

sivih očiju – bio je strpljiv, ustajan i nepopustljiv poput bika. I kad se ne bi osmijeh zrcalio na njegovu licu – a to je uistinu bila rijetkost – ljudi su šutjeli i slušali ga.

I ovoga je puta Tom pratio trag poput Indijanca. Opazio je, i to je saopćio svojim momcima, da se s konjokradicom nešto događa: ili je bio bolestan, ili mrtav umoran, jer konj je očito sam sebi birao put. Ni potjeru nije pokušao zavarati pogrešnim tragovima, a jahao je prilično sporo.

– Konj je ukraden noću – reče jedan iz potjere. – I on je vjerojatno u prednosti četiri-pet sati jahanja.

– Dva, samo dva sata! – izjavi Tom. – Da ste vi, momci, malo bolje pogledali uokolo po ranču, umjesto da ste očijukali s Ottovim kćerima, vidjeli biste da je roša već pala kad je momak izjahao.

Rekavši to, još se pomnije zagleda u obrise tragova.

– Pogledaj, konj se zaustavio da napase malo trave. Nijedan profesionalac ne bi konju dozvolio da jede dok je u bijegu.

– Hej, momci! – poviče jedan iz potjere. – Pa mi to gonimo nekog balavca!

Nitko nije na to ništa rekao. Jahali su dalje prateći trag, i tek nakon kilometra jahanja, upitaše Toma za mišljenje. Nije odgovorio.

Ako je to uistinu bio neki mladac bijaše isuviše zelen za široko prostranstvo Montane. Tom je poznavao svaku zaravan, svaku strminu, svaki kilometar prerije u tom kraju. Da je i momak poznavao taj kraj, krenuo bi sjeverno, prema kanadskoj granici gdje bi sigurno

umakao potjeri, a ne istočno od Puma Stationa, kroz nisko šipražje koje se nakon petnaest kilometara završava u prostranu preriju stotine kilometara uokolo.

Tom je slagao u sebi predodžbu o konjokradici. Mršav, pregladnio, bolestan ili umoran, tjerao je sam sebe naprijed.

Vjerojatno mladić, mlađi od Toma. Sigurno početnik, no balavac nikako. Čini se da to ostali nisu opazili – ali projahali su pokraj nekoliko opušaka. Bili su sjeveroistočno od Puma Stationa. Krajolik se polako počeo mijenjati, kad opaziše da tragovi zaokrenuše prema jugu. Jedan kauboj reče:

– Mora da se dobro zamislio ugledavši preriju pa je odlučio da promijeni smjer i nađe neko skrovište.

Tom se složi s tim. Prošlo je podne, proljetni je dan bio mirisan i prohladan. Ako se potjera ne okonča do sumraka, momci bi mogli postati zlovoljni. Svaki je od njih prebacio jahačku jaknu preko sedla, a vunene su im košulje bile zakopčane do grla. Montana je u proljeće nakon zalaska sunca bila hladna kao dno zdenca.

– Čini se da mu se ni sada ne žuri – dobaci jedañ kauboj. – Tome, što kažeš da ga sada u trku zaskočimo?

McGrath odmahne glavom.

– Ulovit ćemo ga a da ne zamaramo konje. On se kreće sve sporije. Taj konj čeka na komande svog jahača, a ovaj se jedva drži.

– Gotovo mi ga je žao – reče jedan. – Nitko ne bi trebao biti tako zelen!

– Pa – reče drugi jahač – sigurno se slažete sa mnom da

on nije ni lukav ni dovoljno iskusan za konjokradicu. Glupan, skriva se tik uz grad, a nema baš previše pojma ni o orijentaciji!

McGrath mu odgovori:

— Napustio je Puma Station dobrono poslije ponoći. Nije bilo ni svjetala, ni buke, pa čak ni zvijezda na nebu, da bi znao koliko je udaljen od grada. Dakako, sada je paralelno uz grad, no on to ne zna. Nešto drugo on čini: budno pazi na nešto! Samo, na što? Gladan je. Tragovi krivudaju, momak nastoji ustrijeliti kunića ili nešto drugo za jelo.

Jedan čovjek iz potjere se složi:

— Dakako, on je gladan. Ako je nešto i pojeo prije krađe, sada je vraški ogladnio. Cijeli dan bez zalogaja!

— Kako, do vraga, to znaš? — Upita jedan sumnjičavo.

Kauboj odgovori:

— Smiri se, druškane! Osim konja ukrao je Meulleru sedlo, uzde i gunj. Nije imao ni vlastite opreme, pa vjerojatno ni zalogaja uza se.

Na to doda drugi da je možda imao nešto u džepu. Prvi to kategorički zaniječe, jer nikakvu konzervu ni otpadak nisu vidjeli uz tragove konja. Prepiranje se nastavilo kojih desetak minuta, bez pravog razloga, no skratilo je monotoniju jahanja.

McGrath se zaustavi i pokaže rukom. Ispred njih bila je sasječena šuma. Godinama su se tu ljudi snabdijevali deblima za izgradnju domova u Puma Stationu. Sada su samo stršili panjevi iz zemlje. Nekoliko je stabala ipak ostalo, vjerojatno u ono doba preteških da se otpreme do grada, a sada su izrasla u

prave divove, guste i sjenovite. Ispod jednog takvog stabla drijemao je konj privezan za nisku granu.

Potjera se zaustavi i mirno razgleda okolicu.

— To je vjerojatno naš bjegunac — reče jedan te doda prezirivo: — Toliko smo toga obišli, da bismo na kraju završili nekoliko kilometara od grada.

— Da — reče tom. — Taj momak ili muškarac u sjeni tog velikog stabla i vraški dobro zna da je ukrao konja, a to znači i da zna što će mu se desiti kad ga se dočepamo.

Muškarci opet pomno promotriše okolicu. Nije bilo niti jednog stabla u blizini ovoga pod kojim se odmarao konj. No zemlja je bila neravna, kamenita i izrovana. Željeli su se dovoljno približiti, tiho i neopazice, nadajući se da konjokradica nije isuviše vješt strijelac.

McGrath ih bez riječi odvede malo na istok. Tu ostaviše konje i počnu se šuljati. Sunce je zapadalo zakrvavivši nebo. Dan još neće dugo potrajati, i Montana će utonuti u hladnu noć. Nisu ponijeli sa sobom puške, nego samo pištolje. Spodoba koja je ležala na zemlji nije ih očekivala.

Konačno ih je konj ugledao i uznemirio se, a to je lopova koji je drijemao u sjeni probudilo. Ruka je pojurila prema staroj vinčesterki. No, momci iz potjere su se primirili, mada se u tili čas mogla riješiti sudbina konjokradice. Bili su izazvani i mogli su zapucati bez imalo rizika. Ali nisu, nitko od njih nije bio plašljivac. Bio je to više izazov pravi muški — uhvatiti ga golim rukama! McGrath mu se želio prišuljati uz dubok jarak i

pojaviti se pokraj bora koji se nalazio u blizini konja. Od tamo trebao bi se dočepati još samo jednog golemog stabla – i prišuljao bi se momku koji ga ne bi očekivao s te strane.

Tako je i učinio. Trebalo mu je ipak prilično vremena. Sunce je postajalo sve rumenije. Ostali su momci opkolili konjokradicu sa svih strana očekujući da se pojavi McGrath. Držali su ga na nišanu, spremni da ga ubiju ako ovaj opazi McGratha i otvori vatru na njega.

No ništa se od toga nije dogodilo. I momci su osjećali sve veći prezir prema tom neobičnom kradljivcu.

McGrath je bio vrlo blizu cilja. Dokopao se starog bora, podigao se na koljena, izvadio pištolj, napeo ga i nekoliko se trenutaka potpuno primirio. Zatim se uspravi, hitro zaobide deblo i prisloni pištolj na leđa kradljivca koji je oslonjen na stablo mirno sjedio s puškom u ruci i snažno zijevao.

Bilo je to za nj neugodno iznenađenje, kao hladan dodir zmiје. Konjokradica skoči na noge. Tom snažno zamahne revolverom i vinčesterka odleti u stranu, a zatim zamahne pesnicom. Konjokradica posrne, šešir mu odleti s glave, a onda se stropošta pred zgranutog McGratha.

– Hej! – oglašao se ostali. – Jesi li ga sredio?

McGrath klekne, prevrne konjokradicu na leđa, zabaci šešir unatrag i u nedoumici vikne:

– Sve u redu, dodite! Sredio sam NJU, a ne NJEGA!

Momci dojuriše. Nije bilo sumnje. Bila je »ona«, a ne »on«! Nijedan muškarac nije mogao imati takve obline, ni tako dugu

i valovitu crvenkastu kosu. Momci su se zgranuto pogledavali. Od svih pretpostavki – takvo što nisu mogli ni zamisliti!

II

Vraćajući se u grad, odlučiše da ne govore o tom događaju. Ionako nitko nije znao za krađu. Uostalom, i stari Otto Meuller će tek sutra doći da pokupi svoga konja, pa će tek tada progovoriti u salunu. Šerif je smatrao da mu neće trebati mnogo vremena da otkrije tko je njihov dražesni zarobljenik, zašto je ukrala konja, odakle je i kamo je krenula.

Jašući u grad, muškarci su bili zabrinuti. Iako su prema zarobljenici bili gotovo nespretno galantni, ona im se nije obraćala. Desna joj je strana obraza bila otekla. Bila je umorna kao pas. A gotovo ih je bolno dirnulo njeno čuđenje kad je nakon kratkog vremena ugledala svjetla grada.

Jack Kirk je tužno zatresao glavom i tiho, da ga djevojka ne čuje, upitao:

– Tome, koja je kazna za ženskog konjokradicu?

Tom se namrgodi i uopće ne odgovori. Kirka je i prije vodio sa sobom u potjere, no prvi mu se put učini bešćutnim. To ga razljuti. Kauboj nije ništa primijetio i opet reče:

– Dobro, do sada nismo imali ženskog konjokradicu u Puma Stationu, no kladim se da oni u Butteu znaju kako im treba suditi...

– U Butteu joj ne bi sudili! – prekine ga grubo Tom. – I zaveži već jednom!

Kirk se nije dao smesti.

– Zašto? Mi u Puma Stationu ne možemo suditi ženskoj.

– Konjokradica je konjokradica! – dobaci treći. – Nema razlike da li je to on ili ona.

– Šališ se – zaklima Kirk. – I te kakva je razlika! Koja će porota ovdje osuditi djevojku na deset godina? To se mora učiniti dolje, u Butteu!

McGrath je promatrao djevojku. Kad je Kirk spomenuo deset godina zatvora, njene se tamnoplave oči raširiše od straha. Obrazi joj zadršću. Šerif se složi s Kirkom i reče da je deset godina još blaga kazna, s obzirom da ju je potjera iz grada mogla uhvatiti i objesiti na prvom drvetu. Ostali ga zgranuto pogledaše. Nisu znali što on i Kirk namjeravaju. Jedan se od njih zagleda u Toma i progunda:

– Njoj je potrebna hrana, vruća kava i mjesto gdje će se odmoriti prije nego što je počnete mučiti!

Noć se već bila spustila i prilično je zahladnjelo. Djevojka je počela drhtati i jedan joj kauboj prebaci preko leđa svoj vuneni kaput. Nije se opirala, ali niti pogledala da mu zahvali. U tom velikom kaputu izgledala je još bespomoćnijom. Bila je sitna, no čvrsto građena. Moglo joj je biti oko dvadeset godina, a s tim velikim, prodornim plavim očima, gustim slapom valovite, crvenkaste kose i malim prćastim nosićem, bila je više nego privlačna. Svi su toga bili svjesni.

McGrath progovori:

– Uskoro ćete morati progovoriti i ispričati nam svoju priču. Krada konja ozbiljan je prijestup.

Okrenula se Tomu pažljivo mu promatrajući lice.

– Nitko mene neće strpati u zatvor, razumijete li, nitko!

Muškarci su je promatrali. Bila je prkosna, kao svi u takvoj situaciji, ali ipak blijeda od straha i brige.

– Možda i neće biti deset godina – obrati joj se Kirk. – No budite sigurni da vam zatvor ipak ne gine.

Okrenula se poput bijesne mačke, žestoko izgovarajući svaku riječ:

– Bit ćeš mrtav; kauboju, i prije nego pokušaš nešto! Bit ćeš mrtav, obećavam ti to!

Kirk slavodobitno pogleda Toma. Naveo ju je na razgovor koji je tako uporno izbjegavala. McGrath mu kimne glavom i obrati se djevojci:

– Niste mi rekli vaše ime.

Ona ga prostrijeli:

– Niti ne namjeravam!

Toma to ne iznenadi. Djevojka je očito bila inteligentna. Približiše se već prvim nastambama grada. Nastojao je izbjeći glavnu ulicu i dokopati se neprimijećeno zatvora.

Nitko više nije govorio. Zaobišavši zatvorsku zgradu, privezali su konje i uveli djevojku kroz stražnja vrata. Tom upali svjetlo i pristavi kavu. Među tim golim zidovima bilo je hladno. Jedan od kauboja pripali vatru u malenoj peći. Pri toj svjetlosti izgledala je mlada i sitnija, no doimala se žilava i čvrsta. Kirk joj pruži stolicu, ali ona kao da to ne opazi. Stajala je vrlo uspravno i prkosno ih promatrala. To muškarce nekako smete, umanju im osjećaj muškosti. Bila su četvorica nauružani, visoki, snažni i grubi, nasuprot tom sitnom, nježnom stvoru prćasta nosa.

Kauboj koji je pripalio peć iz-

javi da je gladan i žedan i da, ako može, odlazi, a ostali mu se pridružiše. Uz djevojku su ostali šerif i Jack Kirk. Budno i prkosno je pazila na svaki njihov pokret. Jack je napunio šalicu kave i, ne obazirući se na nju, položio je na stolicu na koju je ona odbila sjesti. Okrenuvši joj leđa, uputio se prema vratima pijuckajući svoju kavu. Ipak je uzela šalicu i stala piti. Nije to bila osobito dobra kava, no bila je vruća i njena je toplina godila slijevajući se niz grlo.

Šerif joj se obrati, bacivši joj jednu cjepanicu u peć:

– Što prije doznam vaše ime, to će prije stići večera.

Činilo se to prilično okrutnim, no Tom je nije namjeravao ostaviti gladnu. Znao je on biti tvrdoglav i neugodan, ali nikako okutan. Pogledala ga je oštro:

– Pravite lošu kavu!

Tom se naceri.

– Zaista, keksi mi uvijek pre gore, a odrezak je obično poput dona. Rekavši to, odšeta do peći i ponovno sebi napuni šalicu te pozva Kirka da mu se pridruži. Ona to iskoristi, odbaci šalicu, pojuri prema vratima i zgrabi kvaku. Tom i Kirk se lagano okrenuše. Vrata nisu popustila. Tresla ih je bespomoćno. Šerif napuni Jacku šalicu hladnokrvno promatrajući njenu borbu.

– Gospodice – konačno progovori Kirk – šerif obično zaključava vrata kad uhvati kakvog kriminalca.

Naglo se okrenula a oči su joj plamtjele. Naslonila se na vrata bijesno stiskajući šake.

– Vas dvojica – zarežala je – zbog ovoga što ste mi danas učinili, bit ćete dva najbjednija stvora u ovom govedarskom

kraju! Klečat ćete preda mnom. Obećavam vam to! Obojica!

Tom se okrene, napuni kavom drugu šalicu i doda je Jacku. Ovaj je opet položi na onu istu stolicu namijenjenu njoj a zatim se ponovno primakne peći, okrenuvši joj leđa. Sve to muškarci učiniše bez riječi. Gotovo kao da hrane neku divlju životinju.

Nije posegnula za šalicom. Nije se uopće pomakla, sve dok Tom nije rekao da će otići preko puta i donijeti joj nešto za jelo. Kad je krenuo prema vratima, ustuknula je vrebajući ga poput jastreba. Otvorivši vrata, pogledao je Kirka. Ovaj to shvati i krene prema vratima.

Čudno je to, razmišljao je Tom dok je u krčmi nasuprot čekao da mu se pripremi nešto za jelo. Nikad prije u svom životu nije uhapsio ženu, a pogotovu je nije imao u svom zatvoru. Kirk je imao pravo: nijedan sud u ovom gradu neće moći tu dražesnu djevojku osuditi zbog krađe Meullerova konja. Nije bio siguran da bi on uopće mogao podignuti optužnicu protiv nje, a kad i bi, njegovi bi ga sugrađani i rančeri izvrgli ruglu i zasigurno bi se ta zgoda dugo prepričavala.

Uskoro je hrana bila gotova, te Tom plati i krene prema zatvoru. Kirk ga propusti. Pušio je. Djevojka također. I to se činilo neobičnim jer žene baš nisu običavale pušiti, barem ne javno, ni pred muškarcima koje nisu poznavale a osobito ne u zatvoru.

Tom položi poslužavnik na stol, ponovo zaključa vrata, kimne Jacku i primaknuvši se toploj peći, reče:

– Govedi gulaš, gospodice,

kuhano zelje i pita od limuna.

Silno je željela odbiti, vidjelo se to u njenu pogledu, ali predugo je bila gladna i ovo nije mirisalo tako loše. Sjela je i počela jesti. Pokušavala se svladati, no proždirala je hranu bjeso- mučno. Šerif otključa ćeliju i vrati se do Kirka. Pojela je sve. Nije ostao ni komadić. Tom re- će:

— Prije nego što vas zatvorim u ćeliju, želim da mi pošteno kažete imate li kod sebe kakav skriveni pištolj?

Ustala je ne odgovorivši ništa. Odavde je mogla dobro osmo- triti ćeliju. Mora da je se loše dojmila. Pogledala ih je obojicu šuteći.

— Pružam vam priliku — mirno će Tom. — Imate nekoli- ko sekundi da odgovorite, inače ću vas ja pretražiti.

Stisnula je šake spremna na borbu. Tom duboko uzdahne. Nije ju želio pretražiti, ali nije htio ni da bude upucan s leđa:

— Odgovorite, zaboga, ne pa- da mi ni na pamet da se rvem s vama.

Popustila je:

— Ne, ne, nisam naoružana. Sve što sam imala oduzeli ste mi još tamo.

— Dajete riječ? — upita je Tom. Kimnula je.

— Dobro, onda uđite u ćeliju i pokušajte odspavati. Ostavit ću vrata otvorena.

— Zašto? — upitala je sumnji- čavo.

— Da malo topline uđe u će- liju — odgovori on.

Poslušala ga je i Tom se vrati Kirku.

— Ona nije sama, Tome — re- će ovaj. — Čuo si njene prijet- nje! Ona tu negdje ima prijate- lja.

Šerif kimne glavom. Nije htio o tome pričati, barem ne pred njom.

— Dodi, idemo u salun, pla- ćam prvu rundu! — reče on.

Izašli su u hladnu noć osta- vivši joj upaljeno svjetlo i uba- civši joj jednu cjepanicu u peć. Zakračunavši izvana, Tom promrmlja:

— Do vraga, zašto je to treba- la biti žena?

I zašto tako zgodna? — doda Kirk. — Đavo me odnio ako bi htio da joj se išta dogodi, a tako su se doimali i ostali momci! Ta, vidio si kakvi su izašli!

Da, Tom ih je vidio. Krenuli su preko ceste. Puhao je onaj prohladni sjevernjak ravno s kanadske strane. Noć je bila tamna, jedino je iz obližnjeg sa- luna dopirala svjetlost.

III

Mnogo ranije, dok su još gor- štači i izviđači krišom svladava- li neprohodne krajolike Monta- ne, praćeni budnim, vrebajućim očima Siouxa, Cheyennea i dru- gih plemena, kad su svi crveno- košci bili neprijatelji, jedan je ranjeni, nasmrt gladan i pre- moren muškarac zvan Coulter bio u smrtnoj opasnosti. Teško da bi planinska lavica napala bez razloga, vjerojatno je u bli- zini skrivala svoju mladunčad.

Sudbina mu baš nije bila na- klonjena, i John Coulter sigurno bi loše svršio, onako slab, mršav, izbijen. No želja da pre- živi, bila je u njega dovoljno ja- ka da se uhvati ukoštac s opa- snom mačkom. Borba je bila nemilosrdna, čak neravnoprav- na. Mada niti jednom nije osje- tio strašan ujed njenih zubi, i te kako je patio od dubokih rana zadanih njenim ostrim kandža-

ma. Ipak je uspio: maljem ju je lukavo zahvatio i zatim udavio.

Gotovo dvije godine kasnije, Coulter se vratio na isto mjesto s grupom trapera pokazujući im kosti i opisujući borbu. Podigli su logor nedaleko od mjesta strašnog okršaja.

Nakon tog događaja, kad bi lovci, vojnici i indijanske izvidnice tamo logorovale, nazivali bi to mjesto Puma.

Taj naziv nije bio uobičajan u Montani. Na jugozapadu su tako nazivali planinskog lava. Na sjeveru zemlje zvali su je kugar, planinski lav ili, jednostavno, lav, divlja mačka.

Proteklo je mnogo vremena od tog događaja, kako i zašto zaboravilo se na nj, no mjesto osta Puma.

Dugo vremena tu se trgovalo, zaustavljala se vojska, a zatim su iznikle trgovine i Puma je postao gotovo grad. A kad su stigli telegraf i kočije, konačno se oblikovao.

Stajalište poštanske kočije bilo je ovdje sigurno od raznih odmetnika i pljačkaša, te Puma postade Puma Station (postaja). Jedva da je u to doba bio još živ netko tko se sjećao kako je grad dobio ime.

Teško da je stočare koji su stizali sa svojim stadima na te beskrajne prostrane pašnjake zanimalo odakle gradu to neobično ime. Nikoga to više nije ni zanimalo, čak ni šerifa Toma McGratha, i nemalo se iznenadio kad ga je sutra dan, donijevši svojoj zatvorenici doručak, ona upitala odakle gradu to neobično ime.

Bio je zadovoljan. Nije više onako režala, niti je prijetila. Ipak joj je ispričao sve što je o tome znao.

Upitala je da li ga još zanima njeno ime. Zvala se Ruth Hall, Promijenila se preko noći, bila je ljubazna i nekako prijateljski raspoložena. Htio joj je reći nešto ohrabrujuće, no nikako nije nalazio prave riječi. Konačno izusti:

– Hvala, danas će vas običi vlasnik konja kojeg ste ukrali. Ostavit ću vas same.

– Konj mi je bio potreban jer sam svoga izgubila prije dva dana. Razumijem da me vlasnik želi ispitati. No, ako dopustite da razgovaram prije vas s njime, možda bih ga mogla uvjeriti da sam konja samo posudila.

Nije tu bilo zapreke, mislio je Tom, ali znao je nešto što ona nije znala. S Meullerom neće ići lako, čak ni tako pristaloj djevojci. Bio je to rančer staroga kova, grub, pomalo drzak i otrešit.

– Kamo ste bili krenuli? – upitao ju je.

Pogledala ga je ravno u oči i rekla:

– Ne mogu vam na to odgovoriti. Ako stvari krenu loše po mene, tada ću vam reći, no sada ne mogu.

– Odakle dolazite?

– Idaho – kratko će, ona.

– I izgubili ste konja?

Kimnula je.

Jelo je pojela i sada je ispijala kavu. Tada zatraži od šerifa duhan.

Promatrao je njene sitne, čvrste prste kako spretno savijaju cigaretu. Vidao je to i prije kod žena, no to mu se nije dopadalo. Pripalio joj je.

– Gospodice Hall, tko vam je ubio konja i koliko ste pješačili?

– Zaista ne znam tko je to učinio, a nisam to tamo ni po-

kušavala istražiti. Pobjegla sam s toga mjesta što sam brže mogla, prikrala se logoru traperu, ukrala pušku i dala se u bijeg. Ah, da, ukrala sam i ovu odjeću! Pogledala ga je i nastavila: – Niste ono što sam očekivala. Bojala sam se da će onaj koji će me uhititi biti neobrijan, smrdljiv i neotesan.

Tom ponikne glavom spremajući duhan.

– Zašto bježite? Što se desilo tamo u Idaho od čega bježite?

– Muškarci! – žestoko je izrekla.

Ustao je razmišljajući. Koješta mu se vrzlo po glavi. Nije ni čudo, bio je neženja i prema ženama uvijek galantan.

– Tko je bio onaj momak s vama sinoć? Onaj plavooki, imenom Jack? – upitala je.

– Jack Kirk, uvijek ga uzmem u potjeru. Zašto pitate?

– Je li on vaš zamjenik?

– Nemam nikakvog službenog zamjenika. Ne treba mi! Takvi kao Jack uvijek se nađu u gradu i ja ih pokupim kad mi zatrebaju.

Sagnula je glavu. Sjeo joj je nasuprot buljeći u zid. Nije to bio konjokradica uobičajenog kova, bila je oštra ali razumna, i takva mu se svidala.

No sve se desilo nekako iznenada. Ljudska se čud ne mijenja preko noći. Postoje nijanse, no crno ne postaje odjednom bijelo. Nekako je s lakoćom, vrlo spretno, odgovarala na pitanja. Vjerovao joj je. Zašto ne bi! Ipak ga je nešto kopkalo, nešto mu je u tim odgovorima bilo čudno. Prvo, djevojka baš ne skače na konja i prolazi sav taj put da bi umakla požudi muškaraca. Uostalom, da je htjela napustiti

Idaho, mogla se skrasiti negdje bliže u Oregonu.

Odložio je, papir i olovku buljeći u ono što je pribilježio. Poravna šešir, izide iz zatvora i uputi se u telegrafski ured. Ispisao je ono što je naumio na komad žuta papira i uputi ga u Boise, najveći grad u Idaho. Zatim se vrati i pričeka dolazak Otta Meullera. Ovaj se uskoro pojavi. Nije mu čak ni poruku trebao uputiti, znao je da će se ovaj pojaviti u gradu već ujutro.

Meuller je bio snažno razvijen muškarac, sitnih, svijetlih očiju, golemih šaka i teške naravi. Bijaše udovac, s dvije odrasle plavokose kćeri. Budući da je bio spretan i iskušan stočar, uspijevao je svake godine dobro zaraditi, usprkos sušama i jakim zimama. Nije volio dugo držati u blizini kauboje. Ne samo zbog toga što ih je želio držati podalje od svojih kćeri već i stoga što je bio žestoke naravi, često koristeći svoje snažne pesnice. Jedino čemu je imao zahvaliti što je još na životu bila je činjenica što nikada nije nosio revolvere.

Čim je ušao u zatvorsku zgradu, ugledavši šerifa koji je upravo ložio peć, drekne:

– Bilo bi bolje da tražiš tog prokletog konjokradicu, umjesto da uživaš ovdje pokraj vatre! Zar si za to plaćen?

Tom se uspravi u svoj svojoj visini. Nije bio tako visok kao Meuller, čak ni tako plećat, zapravo su bili potpuno različito građeni. Meuller je bio poput bika: golem, težak. A Tom, prosječne visine, pripadao je onoj vrsti izdržljivih momaka koji su mogli mnogo toga. Teško bi se bilo odlučiti na kojeg biste se

od njih dvojice kladili.

– Imam tvog prokletog konja – oštro će Tom Meulleru – a imam i kradljivca! Udi, ona te očekuje!

– Ona...?! – zakoluta očima Meuller.

Tom ne odgovori. Primakne se vratima i gurne ih. Meuller je stao kao ukopan.

– Tome, je li »to« ukralo moga konja?! – upitao je slabim glasom.

Šerif zaklima glavom i uputi se natrag k peći.

Meuller je stajao neko vrijeme nepomično, a zatim se primakne djevojci. Tom je čuo da djevojka nešto govori, no Meuller je šutio.

Uto se na vratima pojavi glava Jima Astora, vlasnika saluna, koji objavi da je vani izbila tučnjava. Tom izide. Upravo ispred dućana dvojica su se snažno obračunavala šakama, a ostali su ih mirno promatrali, tek je nekoliko žena glasno prosvjedovalo.

Tučnjava dvojice nenaoružanih nije bila nikakva novost. Rijetko su takvi bili stvarno opasni. Zadihani, teško dišući, okrvavljenih lica, nisu ni opazili kad im se šerif približio i sredio ih obojicu s dva udarca.

Sve je to promatrao i Meuller oslonjen na zatvorska vrata. Tom se uputi natrag, no kad je bio dovoljno blizu, iznenadi ga izraz Meullerova lica. Poznavao je Meullera prilično dugo, ali takvog ga nije poznavao.

– Što se desilo? – upita.

Meuller je buljio ravno u nje, a zatim bez riječi prihvati uzde svoga konja.

Tom ga zgrabi za ruku.

– Kamo si se sada uputio? Moraš mi potpisati tužbu!

Meuller se istragne.

– Neću ja ništa potpisati!

– Otto, do vraga, ona je ukrala tvoga konja!

Meuller ga pogleda kao u transu.

– Ukrala moga konja? Ne! Ja sam joj ga dao.

McGrath ustukne korak promatrajući rančera kako se penje na konja i odlazi laganim kasom.

Zatim se okrene i ude. Na vratima ćelije stajala je Ruth Hall smiješeći mu se.

– Otvorite vrata, šerife – progovori ona dražesno.

IV

No Tom McGrath, iako je bio galantan prema svojoj zatvorenici, bijaše tvrdoglav čovjek. Odbio je da oslobodi Ruth Hall, čak je bio i vrlo grub kad je zahtijevao da mu kaže što je rekla Meulleru.

Smiješila mu se nekako nape-to.

– Objasnila sam mu što mi se desilo, zašto sam bila primorana da uzmem konja, bilo čijeg, i da sam se sasvim slučajno obrela u noći pokraj njegova ranča.

– Dakako – Tom će sarkastično – pa je Meuller, koji ne bi ni umirućem od gladi dao mrvicu sa svoga stola, odlučio da vam za vaše lijepe oči pokloni konja! Draga moja, vi vraški lažete!

Još je bila nasmiješena, no osjećao se u njenu glasu bijes kad mu je saopćila da je on mora osloboditi.

Promatrao ju je ledena pogleda.

– Strašno sam pogriješio – konačno je izustio. – No mi-

slim da nitko ne želi ispasti budala!

Okrenuo se u namjeri da izađe, no ona ga pozva:

– Šerife, vi me morate osloboditi!

Nije je pogledao čak ni kad je zatvarao vrata ćelije, dok je ona žestoko protestirala. Vrata su bila teška, napravljena od paljene hrastovine, no nisu mogla prigušiti djevojčin bijes. Tom je slušao. Nije psovala, izražavala se sasvim korektno. Gotovo ga je zadivila njezina iskrenost. Zatim je izišao i nabasao na Kirka.

– Tome, na povratku u grad svratio sam do Nelsa Begleyja. Rekao mi je nešto u što ne mogu povjerovati, ako mi ti to ne potvrdiš: da mu je Otto rekao kako je on sâm dao djevojci konja i da je odbio potpisati išta što bi djevojku moglo optužiti!

Govorio je to gotovo se rugajući takvoj zabludi, no pomalo postane skeptičan gledajući u Tomovo natmureno lice.

– Bagley ti je rekao istinu – reče Tom i ispriča mu što i kako se zbilo. Reče da je upravo namjeravao osedlati konja i pritisnuti Otta da prizna čime ga je ta djevojka tako nasmrt preplašila.

Kirk je bio toliko zapanjen da je tek pošto je Tom zajašio konja, rekao kako je beskorisno ići tražiti Otta, jer se ovaj nije uputio kući, već u obilazak svog velikog ranča.

– Zapravo mi Otto i ne treba – odgovori Tom uputivši se prema mjestu gdje su bili privezani konji. – Vraški dobro mogu zamisliti što mu je rekla, ali ne mogu pogoditi TKO i GDJE! Nije to baš tako zamršeno. Samo ga je nekoliko stvari moglo

tako uplašiti. Priznajem da mi to nije odmah sinulo, inače bih ga zadržao u gradu.

– Zadržao?! – ponovi Jack.

– Zadržati tu tvrdnu glavu?! – Jack odmahne glavom. – Tjerao sam s njim stoku, nitko nje ga ni na šta ne može prisiliti. Ne njega, vjeruj mi, Tome!

– Jack, govoriš gluposti! Upravo sam ti ispričao što je ta djevojka učinila od njega. Otto Meuller je čovjek koji bi i boga ubio, objesio ili zatvorio zbog krađe svog konja. Ona nije samo učinila da on popusti, hej, on je potpuno odustao od optužbe! Ona ga je prisilila da kaže kako joj je on sam dao tog prokletog konja, a ti me uvjeravaš kako nitko ne može prisiliti staroga Otta!

Kirk kimne glavom.

– Mogu pretpostaviti što mu je rekla. Još smo sinoć pretpostavili da nije sama. Priprijetila je Otta revolverašem koji se mota u blizini i koji će ga skratiti za glavu ako se njoj išta desi.

– Moja mi se verzija čini boljom – promrmlja šerif. – Rekla mu je da će mu njen prijatelj revolveraš ubiti kćeri.

Gledali su se neko vrijeme i Kirk se složi s tom mogućnošću, a zatim upita, prolazeći rukom kroz svoju svijetlu kosu:

– Ako i pretpostaviš da je to sve tako, što se krije iza toga?

McGrath nije imao na to spreman odgovor, no dovoljno je dugo bio čovjek od zakona a da ne bi imao neki stav i o tome.

– Tko zna – progunda. – Morali bismo o tome dobro razmisliti.

– Na primjer, o čemu?

– Njenom konju! Je li ga stvarno netko ustrijelio dok ga je jahala, kao što je rekla. Zatim, zašto bježi? Ako je stvarno iz Idaha, zašto je otišla tako daleko? O tim starim krpama koje ima na sebi, o tom njenom prijatelju! Sve to i još bi koješta trebalo ispitati!

– A možda joj taj uopće i nije prijatelj, Tome. Možda ona bježi od njega. No, zašto bi onda nje prijetila starom Meulleru? – odmah se pokoleba Kirk.

Tom nije znao odgovora. Razmišljao je okrenuvši se prema konjima koji su pred stajom grickali svoje sijeno. Trebalo je o svemu uistinu dobro razmisлити.

– Moram pronaći tog njenog revolveraša, bio on njen prijatelj ili ne!

– Kako misliš u tome uspjeti? Pa ovo je velika zemlja, Tome! A i doba je godine kad mnogi stranci rade u gradu i na posjedima izvan njega. Da je zima, bilo bi mnogo lakše. Tada ih nema tako mnogo.

– Pa – zamisli se Tom – on nije u ovom kraju dulje od dan-dva, a početak će se i propitkivati o djevojci. Možeš li mi pomoći, Jack?

Mada nije vjerovao u uspjeh, Kirk se složi:

– Prošvrljat ću po gradu i okolici, no sumnjam da ću išta doznati.

– Postoji, dakako, i drugi način – Tom će mirno. – Mogu pričekati da on mene potraži. Ako mu je zaista stalo do nje, on će to sigurno učiniti.

– Zašto bi to učinio? Dakako, ona je građena kao čistokrvna junica – zacereka se Kirk. – Pretpostavljam da je to dovoljan razlog da je oslobodi. No

sve mi se čini da je to njen trik.

– Ne znam odgovore na sva pitanja, Jack, no nastojim ih doznati. Zato je i nisam pustio. Ili će mi ona sve ispričati, ili će se pojaviti – ON!

Dao je još neke upute Kirku koji se uputi u salun, a on krene u poštanski ured. Odgovor iz Boise već je morao stići.

Zaista i jest. Nitko u Boisi u šerifovu uredu nije nikada čuo za Ruth Hall. Ako je i traže u Idahu, šerifov ured još nije obaviješten o tome. Ako išta doznaju u međuvremenu, oni će to javiti šerifu – stajalo je još u telegramu.

Tom pode nešto pojesti, a zatim napuni hranom i drugi poslužavnik i pode prema svom uredu. Prihvatila je hranu promatrajući kako šerif ponovno zaključava vrata ćelije. Sjeo je i promatrao je prekrživši ruke.

– Ne znam što je gore – ona će iskreno – to što sjedite tamo poput bika i buljite u mene, ili to što ste mi donijeli hranu, a nemate me uopće pravo ovdje držati.

– Pa... – odgovori Tom mirno – mogao sam i zaboraviti donijeti hranu, a svejedno vas držati ovdje.

– Ali, šerife, za to nemate pravne osnove. Nikakva tužba protiv mene nije potpisana. Kako to možete činiti?

– Vrlo lako, Ruth, samo držim vrata zaključana.

Bjesnula je očima promatrajući njegovu mirnoću.

– Čak i kad je protuzakonito?

– Zakonito je, Ruth! Mi vas zapravo štitimo.

– Što to znači?!

Tom se smješкао gledajući je ravno u oči.

– To znači da ste pod našom zaštitom. Drugim riječima, možda će vaš momak kojemu ste ukrali tu odjeću i tu staru pušku tražiti. Možda vas traži i onaj tko je pucao u vašeg konja, a možda se i onaj prijatelj kojega stalno spominjete predomislio i želi vas likvidirati.

Sjela je na klupu, razmišljajući je gledala poslužavnik s hranom a zatim se okrenula.

– Drugim riječima, šerife, vi me tu držite jer se to vama sviđa.

Zakimao je u znak potvrde, i ne pomakavši se, stojeći uspravno u stavu indijanskog poglavice, ruku prekrivenih na prsima, opuštena bešćutna lica. Izgledao je kao da ima na raspolaganju beskrajno mnogo vremena.

– McGrathe, željela bih da mogu biti muškarac barem petnaestak minuta izvan ove ćelije!

To ga ja zabavilo. Nasmiješio se:

– Takvi mi se uistinu svidate, Ruth! – Ustao je i pošao prema vratima ćelije. – Pitanje tko od nas dvoje može duže izdržati čekajući. Moram vam reći da ja u ovoj službi ostajem još tri godine.

– I što želite time postići? – upitala ga.

– Saznati istinu, samo istinu! To je sve!

Uzdahnula je i počela jesti. Promatrao ju je. Bilo je nešto što mu se kod nje zaista svidalo. Nije lagala.

Mogla je jučer izmisliti kakvu glupu priču, ali nije. Jedino što je rekla bilo je to da mu ništa ne može ispričati. I sada je ponovno odbila lagati, radije je šutjela.

Nije bio siguran da je baš to želio, ali mu se svidala. Bila je žena u svakom pogledu, i to, bez sumnje, vrlo privlačna. No ta mu se njezina osobina još više svidala. Čovjek njegova položaja slušao je laži svakodnevno. Ponekad, doduše, pametne, no najčešće glupave i nespretne. Osjećao je zato pravo gadenje prema lašcima i lažima. Poput mnogih jednostavnih muškarac, vjerovao je u obične vrline.

– Ne mislite valjda da sam takva naivčina da vjerujem kako je to vaše pravo ime, zar ne?

Nastavila je jesti ni ne pogledavši ga, potpuno ukočena izraza lica. Ponovno je zaključao vrata ćelije.

Kirka više nije bilo kad je Tom, ušao u Astorov salun na partiju pokera i nekoliko čašica.

Nitko još nije postavljao nikakva pitanja, iako se dosada vjerojatno već pročulo da se u zatvoru nalazi ženski konjokradica. Razlog je bez sumnje, bio u tome što Ruth još nitko nije vidio, a ženski su odmetnici obično izgledali užasno.

Astor, vlasnik saluna, donese Tomu piće. Bio je sjedokos i doimao se starijim no što je bio, iako mu je bila tek trideset i pet. Prilično nepredvidiv, lako je prelazio iz dobrog raspoloženja u loše, no dovoljno oštar i strog kad se radilo o redu u njegovu salunu.

Tom i Astor bili su prijatelji, mada ne intimni. Prepirali su se ponekad, čemu je, nedvojbeno uzrok ležao u različitosti poziva. Astor se divio šerifu. Jednom je izjavio da u Pumi nikada ranije nije vladao takav red i da se Tom mora jednoglasno

izabrati za šerifa, slagali se oni ili ne baš u svemu s njime.

V

Šerif je držao Ruth Hall u zatvoru šest dana, a zatim je pustio. Napokon, nikome od graditelja zatvora nije ni na um palo da će u njemu obitavati žena, pa su se uočili određeni propusti. Više nije navaljivala da je oslobodi, niti je odgovarala na njegova pitanja. Po Tomovu mišljenju, bila je nevjerojatno tvrdoglava, poput mazge.

Bio je već odučio da je pusti na slobodu. Jack nije ništa doznao. Baš se ništa nije zbilo ni u gradu ni okolici. Čak ni pokušaji da se nešto izvuče iz staroga Meullera nisu urodili plodom. Nije ju tako zaključanu mogao držati još dugo, i gotovo je bio spreman da prizna poraz. Desilo se ipak nešto što je tu odluku izmijenilo: stigao je telegram!

Šerif iz Boise u Idahu doznao je nešto nevjerojatno: Ruth Hall je došla iz nekog malog gradića pored Snake Rivera, gdje je viđena u društvu Jaya Adamsa. Tom je prestao čitati i zatvorivši vrata svog ureda, pristavio vodu za kavu. Zaista mu je bila potrebna!

Jay Adams bijaše okorjeli zločinac, možda čak najozloglašeniji pljačkaš banaka i napadač vlakova na cijelom Divljem zapadu.

Unatrag godine dana bio se netragom izgubio nakon uspjelog razbojničkog napada u Nebraski. Bilo je to prilično daleko od njegova uobičajenog teritorija i teško je bilo povjerovati da je taj uspješni prepad na vlak bio njegovo djelo, sve dok to jedan od njegovih ljudi,

smrtno ranjen u Laramieju, nije priznao.

Jay Adams se godinu dana skrivao oko Snake Rivera s priličnom svotom novca. Pljačka u Nebraski mu je donijela, ni više ni manje, nego sto tisuća dolara. Bio je to strašan udarac nacionalnom kapitalu, čak su i Pinkertonovi detektivi bili angažirani. Vojska detektiva švrljala je po cijeloj zemlji, a nagrada je bila jedna trećina ukradenog novca.

Šest mjeseci nakon tog razbojstva, lovci na ljudske glave pomalo su odustajali neobavljena posla. Doduše, nekoliko je odmetnika Adamsove bande ulovljeno. Svi su redom priznali da su dobili dio plijena, no već su ga stigli i potrošiti. To je morala biti polovina, razmišljao je McGrath. Dakle Adams je morao imati još pedeset tisuća dolara u gotovom. Lijepa svotica!

Tek kad je kava bila gotova, Tom sjedne i pročita telegram dokraja. Šerif iz Boise obavijestio je onoga u Heleni da se smjesta uputi u Puma Station i utvrdi da li je to zaista ista djevojka i da dozna od nje gdje je skrovište Jaya Adamsa.

Tom otpije gutljaj kave i zagleda se u vrata ćelije. Umjesto tričavog konjokradice, tū, iza tih vrata, bijaše vrlo tražena osoba, čak od nacionalnog interesa. Barem je tako bilo vidljivo iz telegrama. Očito da su vlasti u Boisi bile vrlo uzbudene. Napunio je još jednu šalicu kavom i dodao joj kroz rešetke na vratima.

— Moramo malo porazgovarati — reče joj pošto je, uzevši kavu, sjela natrag na klupu. Proučavala ga je:

— Nemam što kazati, Tome, o

tome smo već toliko puta razgovarali. Držite me ovdje potpuno nezakonito. Kad konačno izidem odavde, požalit ću se guverneru i...

– Prestanite! – poviče Tom.
– Ruth, zašto vas traži Jay Adams?

Lice joj nije ništa odalo, no ruke joj zadrhtaše i ona prolije malo kave.

– Ne znam o čemu govorite – promrmlja.

– Ne lažite! Ne lažite mi, jer ćete uništiti meni nešto vrlo dragocjeno – on će mrko.

Hitro ga je pogledala, a zatim oborila oči. Očito da ju je kosnulo to što je rekao.

– Ruth, upravo sam primio telegram od šerifa iz Boise. Doznao sam o vama i Jayu Adam-su. A čitam i novine. Znam da Adams mora imati još popriličnu svotu od one pljačke u Nebraski. Jedino što me sada zanima jest zašto vas on traži. Jeste li nestali s pedeset tisuća?

Srknula je malo kave ni ne pogledavši ga. Gledao ju je mrko. Izvana je dopirala vika djece. Nisu se na to obazirali. Sjedila je i dalje nepomično izbjegavajući uporno njegov pogled.

– Šerifov je opunomoćenik na putu ovamo. Nećete se lako izvući kad vas oni jednom dohvate – reče joj ledeno.

– Zar ćete me predati njima?
– upita ona prenaraženo.

– Kakvog izbora imam? – odgovori. – Imaju takvo ovlaštenje iz Idaha, Nebraske i tko zna odakle sve ne. Jay Adams nije običan drugorazredni revolveraš. I u Washingtonu ga se žele dočepati. Morat ću vas predati!

– Neće me dobiti u Helenu ako im je namjera da me tamo

odvuku – promrsi.

– O tome i govorim, Ruth! – iskreno će Tom. – Pomozite mi, recite mi zašto vas goni i gdje je Adams.

– Ne – prošapće. – Ne mogu to učiniti!.

Tom se razbjesni:

– Zašto, do vraga, ne? Slušajte me, Ruth, Razmislite što će se desiti ako vas se on dočepa!

– Znam to vrlo dobro, upravo sam to i rekla. Nećemo se ni udaljiti od Puma Stationa...

– Do đavola, zašto onda šutite?

Naglo se okrenula.

– Tome, vi uopće ne shvaćate! Znam da mi želite pomoći, na svoj način. Cijenim to, zaista! Bili ste tako dobri prema meni, mada sam zatvorenik. Nijedan muškarac nije nikada bio takav prema meni. No ne mogu vam pomoći da ubijete Jaya Adamsa, jednostavno ne mogu!

Sjeo je promatrajući je kroz rešetke.

– Dobro – progovori polako.

– Ako i volite tog čovjeka, ne morate prema njemu osjećati dužnost, barem ne prema takvom čovjeku, Ruth! Pa on je prilikom te pljačke u Nebraski ubio tri nevina službenika i stražu! U Teksasu je digao u zrak banku s toliko dinamita da je strop pao i ubio šestoro nevinih ljudi. Mogao bih tako nabrajati još pola sata.

Ustala je i primakla se stražnjem zidu ćelije. Izgledala je jadno i napušteno u toj muškoj, prevelikoj odjeći. Tom se odmakne od vrata. Osjećao je potrebu da zapali. Vani je bio ugodan sunčani dan. Uputi se u obližnji dućan i kupi duhan. Bilo mu je sada sasvim jasno čega se stari Meuller bio uplašio. Bi-

lo je dovoljno samo spomenuti ime Jaya Adamsa pa svatko problijedi.

Izašavši iz dućana, susretne Jacka Kirka.

– Imam za tebe novosti, Tome! – reče mu ovaj.

– Da čujemo!

– Na zapadnom ranču pro-
naden je zaklani junac.

– Znaš li tko je to učinio?

– Osedlaj konja pa ću ti pokazati! – odgovori Jack. – Sigurno ih ima više, jer su sasjekli meso i ponijeli ga sa sobom, a ono što je ostalo, nije dovoljno ni za jednoga da se najede. – Govoreći to, Kirk nije propustio da se dobrano ne zagleda u jednu lijepu djevojku koja je prošla mimo njih. I tek kad je nestala s vidika, on nastavi: – Zbog toga, valjda, ni vlasnik nije želio poći za njima. Očekuje da ti tu nešto poduzmeš, zato me i poslao k tebi.

– Jesi li ikada čuo za Jaya Adamsa? – upita ga Tom.

S Kirkova lica iščezne smijeh. Gledao je Tomu ravno u lice.

– Misliš... ovdje?! Misliš da je on njen prijatelj?

– Da! Tko bi još mogao biti u bandi?

– Ne znam... Možda koji crvenokožac, jer se oni povremeno spuštaju iz kanadskih šuma pa ponovno bježe natrag. Ili, možda...

– Je li bilo kakvih tragova mokasina, Jack?

– Pa... zapravo ne, sve su to bili tragovi čizama i potkova.

– Znači nisu bili Indijanci? Kirk se pokunji.

– Ne, nisu... A ti vjeruješ u tu priču o Jayu Adamsu, Tome?

– Ja ga nisam vidio, ali dobio sam telegram.

– Ah, on i djevojka, shvaćam... samo...

Tom ugleda zbunjenost na Kirkovu licu.

– Idem po konja. Pridružit ću ti se za nekoliko minuta. Nemoj da te moram tražiti u salunu! – reče mu Tom.

Ubrzo se vratio i oni izjahaše iz grada.

– Baš mi je sada palo na pamet – reče Kirk. – Nije li raspisana velika nagrada za Adamsa?

McGrath ga pogleda:

– Više nego što ćemo ti i ja zaraditi u deset godina. No dočepati se Adamsa, vraški je težak i opasan način da se dode do tog novca. Naročito ako je tu negdje u planinama s grupom odmetnika.

Prerija je bila tiha, prekrivena niskom makijom. U daljini se nazirala stoka i konji u kasu. Na toplom suncu sve se doimalo gotovo idilično.

Mjesto gdje je govedo bilo ra-
skomadano bijaše vrlo pogodno za takav čin. Truplo je ležalo u nekoj udubini, dobro skrivenoj okolnim humcima. Uokolo je bilo mnogo tragova. Mjesto gdje je netko klečao i prao se, skrivena gudura gdje se kuhala večera. Pronašli su opuške, i po Tomovim riječima – sada se možda mogla i pretpostaviti brojnost bande.

McGrath je bio zadovoljan onim što je vidio.

– Čitao si iste novine kao i ja, pa znaš da Adams ima dovoljno novca da okupi bandu. Ima ih možda deset, a najmanje osmorica.

Ponovno su uzjahali konje.

– Nisu se baš previše trudili da uklone tragove, zar ne? – reče Kirk.

– Čuo sam da se Adams ne voli skrivati. On urla poput kojota i vješto izbjegava da ga name u stupicu. A sada se možemo vratiti. Dovoljno smo vidjeli!

VI

Toma nije mnogo brinulo što je Kirk ostatak puta šutio. Po dolasku u grad, Tom se odmah uputi u zatvor i ispriča Ruth gdje je bio i što je vidio. Čim ga je ugledala, ona počne govoriti o jelu, no čuvši njegovu priču, uozbilji se i zašuti, očito zaboravivši na svoju glad.

Tom ju je promatrao:

– Deset muškaraca na jednu djevojku! Ako niste odmaglili s tim novcem, onda zaista ne razumijem. Dakako, vi ste lijepi kao slika ali deset ljudi samo da vas vrati?! Nije li to ipak previše?

Mogla mu je na to odgovoriti tipičnom ženskom paljbom ali nije. Nije rekla baš ništa! Tek kad su čuli da je netko ušao u prednju prostoriju, onda reče:

– Tome, vi ne znate Jaya Adamsa, nije čak ni važno da li ja imam taj novac ili ne. Ako on odluči da me se dočepa, ja ili netko drugi, zaista nije važno! On zna samo jedan način: s mnogo iskusnih revolveraša oko sebe.

Govorila je to polako ne gledajući u Toma. I jedva je bila svjesna da je on više ne sluša kad je krenuo u prednju prostoriju.

Posjetilac bijaše Otto Meuller. Doimao se nekako zbunjeno, ogorčeno.

– Moram govoriti s tobom – reče on stropoštavši se na obližnji stolac. Gledao ga je svojim sitnim, upalim očima pogledom

umiruće životinje. – Ovo je bio jedini način da dođem.

– Zašto?

– Zato što sam danas imao razloga da dođem u grad. Morao sam doći po brašno i namirnice. – Zastao je, a zatim nastavi: – Tome, oni me promatraju cijelo vrijeme. Lukavi su, ali nisam ni ja tako zelen. Već dugo živim s jednim okom na ledima zbog Indijanaca. Ovi su isti. Ako izjašem, osjećam da me prate, ako pošaljem svoje ljude, oni paze na njih i na kuću.

– Otto, tko?

Raširio je svoje goleme ruke.

– Ne znam tko, znam tko bi mogao biti, no... ne smijem reći. Želim da ti...

– Jay Adams, Otto?

Meullerovo se lice skamenilo. Gledao je u Toma nekoliko časaka nepomično, a zatim kimne:

– Lukaviji si no što sam zamisljao! Kako si pogodio? Djevojka ti je rekla?

– Ne, na nju sada zaboravi!

Meuller polagano zabaci glavu. Sitne očice mu zasjaše.

– Upravo to! – poviče. – Upravo sam ti to htio predložiti, Tome! Pusti tu vrazju djevojku na slobodu. Poslušaj me! Može dobiti i tog ušljivog konja, i deset drugih, zajedno sa sedlima, samo je pusti! Inače se ta prokleta banda neće maknuti odavde i netko će još nastradati, ja ili netko drugi, svejedno. Osjećam da će biti krvi.

– Otto baš zato je i ne mogu pustiti. Nju žele ubiti.

– Pa, do đavola, McGrathe, tko je ovdje važniji: čestiti narod s rančeva u okolini, ili ljubavnica jednog razbojnika? Kažem ti da je pustiš, ionako je ne-

maš pravo držati!

— Točno, nemam. Ili, točnije, nisam imao sve do sada. Trebao si potpisati tužbu, Otto, ali tebi je' ponestalo hrabrosti.

— Hrabrosti?! — zaurla ljudskara. — I ti meni govoriš o hrabrosti! Ti zbunjena, ukočena mumijo! Oni će srediti ovaj grad i nekoga ubiti. Ja imam dvije kćeri na ranču. A što ako taj ludak odluči ubijati pomalo ljude dok ti ne oslobodiš njegovu prijateljicu, ili pode onom: »Oklo za oko, zub za zub« — pa počne ubijati nedužne žene? Tome, još jednom te opominjem, inače ću cijelom gradu ispričati što si nam priredio!

Bijesno se približi vratima, zgrabi kvaku, a zatim se zagleda u šerifa koji je nepomično sjedio na svojoj klupi.

— Otto, poslušaj me barem malo! — reče Tom. — Adams je ovdje da bi ubio Ruth Hall. To nikome od vas, dakako, ne znači ništa. No ima još nešto: federalni opunomoćenici kreću danas iz Helene. Trebali bi stići za nekoliko dana i ja im moram predati tu djevojku.

Meuller je stajao nepomično, kao da čeka da mu to dopre do svijesti, a zatim polako ispusti kvaku koju je tako grčevito stizao.

— I kada će je odvesti? Tome, ja sjedim na buretu baruta. Uništiti mi mogu ranč kad im to padne na pamet. Danonoćno sam u opasnosti, kao da sam opkoljen Indijancima. Kćeri su mi uplašene, a meni sve to teško pada. Znam što takvi čine kad uzmu žene kao taoce. Ja neću dozvoliti da do toga dođe!

Tom ga uvjeri da će opunomoćenici stići najkasnije za dva dana. Htio je reći za tri, no po-

gled na Meullerovo lice uvjerga da je bolje skratiti čekanje.

— Otto, ne želim da itko bude povrijeđen. Tu mislim i na Ruth Hall. A znam da tako i ti osjećaš, pa i sam imaš djevojke!

— Da... Samo ne poput ove tu!

— I ona je djevojka, Otto, ne vjerujem da bi te baš veselilo vidjeti je mrtvu.

Meuller ponikne pogledom a zatim pogleda šerifa.

— Za dva dana! Dobro, a tada ću sakupiti ljude da ti pomognemo odvesti je iz grada.

Rekavši to, tako je zalupio vrata za sobom da su sve šalice u sobi zazvečale. Iz ćelije se oglasi Ruth:

— Šerife...

On uzdahne a zatim pode da otvori vrata ćelije. Sjedila je na svom ležaju.

— Hvala vam — reče ona nježno mu se smiješeći. — Vi ste dobar čovjek, Tome. Zнала sam još samo jednoga, a on je sada mrtav. Mog oca!

— Kako ste, do vruga, upali u sve to, Ruth? — upita on ljutito.

— Želite li to uistinu doznati?

— Tako mi svega na svijetu, pa to i pokušavam već skoro dva tjedna! Smješkala mu se:

— Cini mi se nakon svega da bih vam u tome trebala pomoći.

— Neće me čuditi ako me još netko zbog svega toga proglasi ludakom — on će ozbiljno.

— Čula sam Meullera što je govorio. Ima pravo da bude zabrinut!

— Takav je zbog svojih kćeri.

— Ne — reče ona. — Zbog novca!

Tom osta otvorenih usta.

— Zar... tamo?! — upita preneraženo.

Ona potvrdi:

– Umalo da im ne dopadoh šaka kad su pogodili konja umjesto mene. No pobjegla sam im, dokopala se tog logora i ukrala tu odjeću i pušku. Pratili su me, no i ja sam odrasla naučivši sve indijanske trikove. Ostavljala sam lažne tragove, tražila zaklone, a noću bježala.

– Vukavši sa sobom sav taj novac?! – upita Tom zapanjeno.

– Nije bio težak. Pa papirnat je! I napokon sam ugledala Meullerov ranč. Znala sam da tu moram naći konja.

– I tako ste tamo sakrili novac i pošli dalje.

Ona zaniječe:

– Prvo sam se dokopala konja, a zatim sakrila novac. Ako želite, pokazat ću vam to mjesto!

Sjeo je.

– A sada mi objasnite zašto sve to?

– Počelo je prije tri godine, kad sam prvi put ugledala Jaya Adamsa. Jeste li ikada vidjeli njegovu fotografiju?

– Ne.

– Zgodan je.

McGrath puhne kroz nos u znak prezira:

– I tako ste se zaljubili u nje-ga?

Proučavala je stanovito vrijeme Tomovo lice na kojem se očitovalo negodovanje, a zatim počela svoju priču:

– Majka mi je umrla kad sam bila vrlo malena. Otac mi bijaše siromašan stočar iz Arizona. Imao je malu krčevinu i šezdeset krava. Hranili smo se ribareći i loveći. Tako sam odrasla. I tada sam susrela privlačnog, mladog, crnomanjastog kauboja.

– Adamsa?

– Da. Samo tada nisam znala da se tako zove. Susretali smo se tajno. Bio je uporan i, priznajem, strašno sam se zaljubila. Zatim je otišao i vratio se prije nešto više od godinu dana. Otac je te zime obolio a u proljeće umro. Jay mi je pomogao da ga sahranim. Prese-lio se k meni. Pecali smo, išli u lov i bili sretni. I tada sam ugledala njegovu sliku u nekim novinama. Kočije nisu išle blizu našeg ranča i nikada ih prije nisam vidjela. On ih je imao uza se i jedne mi ih je noći u pijanstvu pokazao. Hvalisao se! Pozlilo mi je. Sva ta ubojstva i toliki ukradeni novac... Pokušala sam ga nagovoriti da ga vrati, da podemo u Kaliforniju i počnemo sve iz početka. – Gledala je u Toma. – To baš nije bilo pametno, zar ne? Nikada prije nisam bila zaljubljena. Nikada nisam upoznala niti jednog drugog muškarca osim mog oca, Tome... Da skratim, odlučila sam da uzmem taj novac, znala sam gdje ga sakriva, i da ga vratim u zamjenu za njegovu amnestiju. – Podigla je bespomoćno ruke. – I, evo, ovdje sam, a on je tu negdje. Ubit će me istog trenutka kad me ugleda. Sada mi je to jasno. Prve dane nisam u to željela povjerovati, ali sada vjerujem. Poznajem ga dobro. Ubit će me, kao što bi svakoga na mojem mjestu.

– Samo što to neće biti lako – promrmlja Tom. Govore da je Adams najpametniji među razbojnicima, ali nikad nisam čuo da govore da je i najbrži na pištolju.

Sklopila je ruke ne gledajući ga. Osjećao se velik i nespretno sjedeći ovako na bačvi. Duga šutnja potraje, a zatim on izide

zaključavši vrata ćelije za sobom.

Bio je umoran. Želio je otići u salun. Dobro bi mu došla mala okrepa. Ipak se nije ni pomakao, a zatim zamišljeno počne čistiti pištolj. Bila je to terapija koja mu je sada najviše prijala.

Prezirao je Adamsa. Nije više bio toliko važan novac. Nikakva mu nagrada nije bila na umu kad je razmišljao da ga se mora dočepati.

Dva će dana biti dovoljna ako opunomoćenici stignu na vrijeme. No odmah mu padne na um neprilika povezana s tim: oni će smjesta uhapsiti Ruth Hall kao suučesnika, s obzirom da je znala gdje se Adams krio, gdje se nalazio novac, a sve to nije bila prijavila vlastima.

Oprao je ruke i zapalio. Možda postoji neki izlaz. Gotovo se začudio koliko mu je do toga stalo. Nagovorit će je da im ponudi novac u zamjenu za svoju amnestiju. Bit će to za njih teška odluka, no nije bilo sumnje što će odlučiti. Na kraju, ona je ipak namjeravala predati novac, a to će biti olakšavajuća okolnost.

Ustane jer je osjetio glad. Bilo je vrijeme da se nešto pojede, a i Ruth je vjerojatno bila gladna. Izišao je i, udubljen u misli, prvi put zaboravio zaključati ulazna vrata.

Salun nije bio prazan. On kimne nekima na pozdrav, a zatim pogleda vlasnika koji bez riječi pođe u kuhinju. Jedan od ljudi obrati se Tomu:

– Nešto se šuška po gradu – on namigne široko se osmjejujući, kao da ne vjeruje u sve to. – Priča se da stari Meuller skuplja vojsku!

Tom se samo osmijehne i taj

osmijeh nevjerice zahvati i ostale prisutne u salunu.

VII

Tom iznenada odluči da će jesti u zatvoru zajedno s Ruth te pođe u kuhinju da ih obavijesti da sprema dvije porcije za van. Jelo je ubrzo bilo pripremljeno i Tom izide noseći poslužavnik s jelom. Često je zapadao u neprilike i fizičke obračune, zato instinktivno osjeti opasnost vidjevši otvorena zatvorska vrata, usprkos tome što se odmah sjetio da ih je zaboravio zaključati.

Mirno se uputi unutra. Žačuo je teško disanje, a zatim krajičkom oka opazi da netko leti prema njemu. Potpuno instinktivno, on odbaci poslužavnik i skoči u stranu.

Bila su dvojica. Prvi, koji je čekao iza vrata namjeravajući mu odmah prosuti mozak, bijaše suviše blizu. Zdjele i tanjuri s jelom, zajedno s teškim poslužavnikom, ga pogode i on se sruši uz prigušeni jauk.

Drugi se povukao dublje u unutrašnjost. Očekivao je vjerojatno, da će Tom biti prilično smeten neočekivanim dočekom, pa se nije mašio revolvera, već je zgrabio Tomovu tešku kariku za ključeve i snažno je zavitlao prema njemu.

Tom vješto izbjegne ključeve i dohvati revolver. Isto učini i onaj na podu, još sav prekriven ostacima jela. Tom, koji je bio u njegovoj neposrednoj blizini, to pravovremeno opazi te snažno zamahne šakom. Ovaj se ponovno stropošta. Drugi je sada izvukao oružje, ali još ne zapuca. Tom je brzo razmišljao. Očito da ovome to i nije bila namjera. Pucanj bi suviše glasno

odjeknuo i brzo privukao pažnju.

Izmijeniše poglede. Sve iznenađeno utihne, kao što je nenadano i počelo. S ulaznih vrata, McGrath je proučavao onoga unutra a zatim reče:

– Stranče, bojim se da ste ovaj put taknuli u košnicu. Što mislite učiniti s tim vašim revolverom?

– Ako bude neprilike, pogoditi te ravno među oči – promumlja revolveraš promatrajući pažljivo i sumnjičavo Toma McGratha. – Izvuci polako revolver, šerife, i odbaci ga!

Tom se kiselo nasmiješi:

– Ni za živu glavu! Ako želite taj revolver zašto ga ne dodete uzeti sami?

Revolveraš načas obori pogled, jer se onaj drugi na podu počeo micati. Istoga trenutka netko bane na vrata. Bio je to Jim Astor koji poviče:

– Tome, jesi li ovdje?

Prije no što se revolveraš uspio snaći, Tom glasno vikne:

– Dakako da sam ovdje, Jime, sakupite ljude i opkolite zatvor. Na nišanu sam revolvera!

Astorov zaprepašteni uzdah jasno se čuo s te udaljenosti. Revolveraš prosiće:

– Prokletniče, trebao sam ti rasuti crijeva po tom zidu!

Tom je šutio promatrajući revolverašev vitki lik. Vjerojatnost da on to stvarno učini bila je jednaka onoj suprotnoj. Tom je i predobno znao da to ne ovisi o njegovoj volji, već o volji ovog drugog koji je obično bio nepredvidiv. Znao je da ih ima koji u takvim situacijama riskiraju, makar slijedeći trenutak već bili mrtvi.

Međutim, McGrath bi se kladio da ovaj ovdje nije bio revol-

veraš toga tipa. Mogla bi to biti traljava oklada, ipak on toga čovjeka vidi prvi put i kojoj vrsti zapravo pripada – nije znao. Što ga je dulje gledao, ipak je bio sve sigurniji da ovaj nije od te vrsti.

Gledali su se ispitivački. Nakon Astorova odlaska, posvuda je vladala tišina. Onaj drugi je nakon neuspjelog pokušaja da se osovi, ponovno ležao bez svijesti.

– Dodi ovamo i otvori ta prokleta vrata! – bjesno zapovjedi revolveraš.

Tom ga pogleda podigavši obrve.

– Zašto, pa unutra je samo jedna djevojka?

– Prokleta dobro ja znam tko je unutra! Okani se trikova i učini što sam rekao.

No bilo je prekasno, čak je i revolveraš sada morao čuti odjeke čizama, koji su dopirali izvana, usprkos tome što su oni vani nastojali biti što tiši.

Prvi progovori šerif:

– Odbacite revolver! Ima ih kao muha! Provalit će ova vrata za koji trenutak. Sredit će vas u tili čas ako ostanete stajati s ovako uperenim revolverom.

Vani se čuo metež. McGrath ponovno upozori revolveraša. Onaj na podu zastenje, preokrene se i pokuša ustati pritiskujući obje ruke na trbuh.

– Zaista nema smisla pokušavati – ponovi Tom. – Baci već jednom taj revolver!

Ovaj posluša i u isto vrijeme vanjska vrata provališe a pet naoružanih ljudi uleti unutra, svi redom spremni za akciju.

– Polako, samo polako! – poviče Tom. – Bacio je revolver.

Izvana je virio Jim Astor gledajući čas Toma, čas onoga koji se previjao na podu, čas onoga koji je stajao ispred ćelije.

— Tome, ti si zaboravio zaključati vrata?! — zapita tužno Jim.

Bilo je to tako bezazleno pitanje da je istog trenutka nestalo sve ukočenosti.

— Da — potvrdi Tom i pokupi strančev revolver. — Hvala ti, Jime! Iako on ne bi pucao, spriječio si mene u tome.

Ljudi spustiše oružje promatrajući revolveraša. Jedan reče:

— Otkud si znao da te neće izrešetati, pa izgleda dovoljno podlo?

— Nije mu to uopće bila namjera — ponovi Tom gledajući svom zatvoreniku ravno u oči. — Revolver mu uopće nije bio napet.

Samo dvije vrste ljudi drže uperen nenapeti revolver: početnik koji je isuviše uplašen da bi u brzini shvatio što radi i onaj tko savršeno dobro zna što radi, a puca samo u krajnjoj nuždi. Stranac očito nije bio ono prvo. Revolver mu je bio nisko pričvršćen, lice mu je odavalo nepogrešiv oprez, grubost i proračunatu hladnokrvnost ubojice.

Prostorija se počela puniti naoružanim ljudima. Gotovo da su je potpuno zakrčili. Neki su dobacivali neumjesne primjedbe promatrajući uhapšene. Dvojica podigoše onoga s poda, koji je još stenjao, i posjedoše ga na klupu. Izgledao je zaista jadno.

— Poznaješ li ih? — upita Jim Astor. A kad Tom zaniječe, dodade: — No čini se da oni tebe

znaju. Koga oni zapravo traže?

— Djevojku, koga bi drugoga! — reče netko. Tom se okrene. Bio je to jedan od goniča, grubo istesane vilice. — Šerife, jesu li istinite glasine da je Jay Adams u blizini i da se želi dočepati te djevojke?

Tom ne odgovori odmah, već se uputi prema klupi, dok su ga ostali napeto promatrali. Sjedne i pogleda revolveraša.

— Što kažeš na to?

Ovaj ne odgovori. Oči su mu lutale po licima prisutnih. Na njima nije mogao pročitati ništa, nikakve samilosti.

Vitak dugokosi mladić mu pristupi i gurne ga laktom.

— Jesi li ti gluh? Nisi čuo što te šerif pitao! — progunda stisnuvši pesnice.

Revolveraš iskrivi lice i promuklo prošapće:

— Adams je u blizini. Pustite tu djevojku svojevoljno, ili će vas Adams na to prisiliti!

Bila je to zapravo prijetnja. No izrečena polupiskavim šaptom izgubila je nešto od svoje zloslutnosti. Muškarci su ga promatrali više radoznalo nego u strahu.

McGrath, zadovoljan što su ljudi dobili odgovor, reče:

— To je sve, za sada, momci! Podite k Jimu, ubrzo ću vam se i ja pridružiti.

Prostorija se polako počela prazniti. Ljudi su razgovarali ispredajući poznate im priče o Jayu Adamsu. Tom je jasno vidio da su bili pod snažnim dojmom. Kad je i posljednji izišao, Tom zatvori vrata te se okrene svojim zatvorenicima kisela izraza lica.

— Mogao je naći i bolje momke od vas dvojice — reče Tom.

– Inače mu se lako može desiti da ga pokopaju ovdje, u Puma Stationu.

Onaj slabunjavi polako je dolazio k sebi. Oprezno je opipavao trbuh neprestano pogledavajući u McGratha. Samosažaljenje polako je ustupalo mjesto otrovnom bijesu prema onome tko ga je doveo u takvo stanje. Iznenada progovori:

– I vragovi bi se u paklu pobunili da smrdljivo mjesto poput ovoga zaustavi Jaya Adamsa! Nego, moglo bi se desiti nešto drugo, šerife! Da umjesto Jaya vas sahrane!

Tom je već dobrano ogladnio, a bijaše i poprilično umoran.

– Ustani! – obrati se slabušnome. – Prevrni svoje džepove, skini šešir i sve natrpaj u nj!

Obojica ga poslušашe. Tom ih je promatrao savijajući cigaretu. Uskoro obojica bijahu završila i Tom je bio zadovoljan. Nisu imali nikakvog skrivenog oružja. Zatim ih upita gdje se nalazi Adams. Zarežaše negodujući.

– Dobro, gdje mu je logor? – upita ponovno.

Ni sada ne odgovoriše. McGrath otpuhne veliki kolut dima napeto promatrajući ubojicu. Zatim se uspravi, kao da namjerava nekome poći, i upita:

– Koliko je ljudi s njim?

Onaj se štakorskim licem iskrivi usne, spreman i dalje prokosit. Tom mu se u dva koraka hitro približi i snažno ga udari u lice. Momak odleti prema čeliji a zatim spuzne na pod.

McGrath se okrene. Slabunjava je već podigao šake spreman za obranu.

– Ima nas deset – procijedi.

– Još osmorica, budući da imaš Tima i mene. Osmorica i Jay! A može ih još sakupiti koliko hoće.

– Gdje je logor?

– Nigdje, stalno je u pokretu. Ponekad i dva pokreta istoga dana.

– Što kaže za djevojku?

– Rekao je da mu je mala ukrala novac. Želi je živu, a kad izvuče iz nje gdje je sakrila novac, dat će je nama da se malo poigramo s njom. Zatim ćemo je ubiti. – Rekavši to, plašljivo podigne dlanove.

– Šerife, treba mi dim ili neko piće.

McGrath mu pruži svoju cigaretu te se okrene prema drugome koji se upravo pokušavao pridignuti.

– Obećao je tisuću svakome ako je uspijemo izvući iz zatvora. Pristali smo na to. – Odmetnikove oči načas zasjaše. – Umalo da nam to i uspije, jedino što si se ti vratio malo prerano.

Tom na to ne obrati pažnju.

– Što će Adamas učiniti ako se vi ne vratite?

Ovaj to nije znao.

– Nije o tom govorio. Sad će znati da ste na oprezu.

– I...?

Odmetnik duboko povuče dim. – Ne znam. No možeš biti siguran da on neće sjediti besposleno.

– Tko su ta osmorica s njim?

– Odmetnici – odgovori ovaj iskreno, zlokobno se nasmiješivši, kao da u tome uživa.

– Četvorica – petorica bila su s njim otprije. Ostale je pokupio na putu. Mi smo mu se pridružili još u Idaho. Obećao nam je prilično od plijena.

– Zašto ste motrili onaj ranč zapadno od Pume?

– Zašto? Ne znam! On nam nije o svemu govorio. No imam ideju...

– Reci!

– Pa tamo je ukrala konja! Mi je nismo vidjeli, kad je to učinila, no pola sata poslije nje došli smo tamo i čuli da je vlasnik digao uzbunu. Pritajili smo se i prisluškivali. Sad mi je sinulo! Vjerojatno je Jay pretpostavio da je mogla sakriti novac u blizini tog ranča. I zato smo ga, valjda, držali na oku.

Tom pristupi onom drugom i jednom ga rukom podigne s poda.

– Ustani! – zapovjedi mu podupirući ga dok je otvarao vrata ćelije.

– Ulazite! – oštro će šerif.

Poslušali su ga smjesta. Gurne ih grubo i zaključa vrata.

Ruth ga je napeto promatrala.

– Čuli ste? – upita je.

Ona potvrdi kimanjem.

– Donijet ću nam jelo – reče. – Baš smo ogladnjeli!

Ovoga puta vrata ćelije nije zaključao, no vrlo je pažljivo to učinio s vanjskim.

Barmen ga nije ništa pitao, već je pošao pripremiti jelo. Kao i prvi puta, Tom plati i izađe, samo sada ga barmen isprati. Gledao je za njim češkajući se po glavi. Obilato mu je natrpao jela. Nije još saznao pojedinosti, no kad dode vrijeme, cijeli će grad sve znati.

VIII

Dva dana kasnije, za posljednjeg tračka rumenila predvečerja, desilo se nešto što bi vjerojatno vrlo zanimalo starog Otta Meullera. Dva jahača, sve-

čana izraza lica, od duga puta već prilično klonuli, ujahaše u grad. Zaustaviše se ispred salona, privezaše konje i udoše na večeru. Nisu razgovarali, čak ni međusobno. Prvi se zvao Hugh Tyre a bijaše sjedokos i tamnook. Drugi bijaše mlađi, deblji, grubljeg izgleda, imenom Frank Moore. Obojica bijahu šerifovi pomoćnici i prilično su vremena već bili na putu. Izgledali su dovoljno nervozno, a da bi im odgovorala ikakva buka i vreva.

Jim Astor ih je odmah shvatio. To zaista nije bilo teško. Astor, poput većine trgovaca u Puma Stationu, nije više bio mlad, a ostati živ tako dugo u tom pograničnom kraju, značilo je moći točno i otprve ocijeniti svakog pridošlicu.

Nitko nije ulazio dok su ta dvojica večerala, sve dok se nije pojavio Tom McGrath. Isprva ne obratiše pažnju jedni na druge, no kad je Tom naručio uobičajene porcije, oni odložiše vilice da bi ga pomno odmjerili, a zatim se ponovno prihvatiše jela.

Sada je i Tom njih pažljivije pogledao, gledao je na koji način nose oružje. Nisu izgledali poput goniča, ali ni kao netko tko bježi pred zakonom. Sada ga je tek zanimalo tko su. On im se približi i upita:

– Kojim ste putem stigli, momci?

– Sjevernim – odgovori mlađi i nastavi jesti.

– Odakle? – Tom je bio uporan.

Moore konačno odloži viljušku i pažljivije odmjeri Toma.

– Iz Helene! – odgovori a zatim zavrne rub svog kaputa i pokaže zvijezdu. Tom kimne i

predstavi se. Isto učiniše i ova dvojica, no rukovali se nisu.

— Ima li dokaza da je u vezi s Adamsom? — upita Hugh Tyre bez okolišanja. — Pošli smo na naporan put da bismo stigli dovde, šerife, i neće nam biti baš drago ako se ovo pretvori u lov na divlje patke.

Vlasnik saluna im se približi noseći Tomov poslužavnik. Tom ga uzme i obrati se dvojici:

— Kad završite, dodite!

Moore i Tyre ispratiše ga pogledom, zatim se pogledaše međusobno i naposljetku se okrenuše prema Astoru. On im se nasmiješi.

— Tom McGrath je najbolji šerif kojega je Puma Station ikada imao i ako ne vjerujete, propitajte se u gradu!

Hugh Tyre iskrivi usne pokušavajući se ljubazno nasmiješiti, no pogled mu ostade hladan.

— Dakako da u to i ne sumnjamo! — reče kao da ga želi utješiti. — Samo nas je zanimalo kako stvari napreduju.

Astor pogleda Tyrea ravno u oči:

— Još kave?

Moore se sada obrati Astoru sumnjičavo ga proučavajući:

— Jesu li svi u ovom gradu tako osjetljivi na šerifa kao vi?

Astoru osmijeh zamre, te se on okrene dobacivši im:

— Još ću vam jednom napuniti!

Za Toma McGratha taj je susret bio prilično iznenađenje. Ne da ih on nije očekivao, no mislio je da će doći u pratnji vojske. Nikako nije mislio da će doći samo dvojica, a i taj Tyre činio se prestarim da se uhvati ukoštac s nekim poput Jaya Adamsa. Onaj drugi, mladi, do-

imao se više kao gangster nego li kao predstavnik zakona. Postojala je jedna stara izreka. Tom je se nije mogao točno sjetiti, a odnosila se na predstavnike zakona koji su u isto vrijeme bili i okorjeli kriminalci. Jedan od njih, Jack Slade, skakutao je između kriminala i zakona, poput mačka stavljenog na vruću peć.

No nije se moglo poreći da su se dvojica doimala spremnima za svaki slučaj.

Tom otključa ćeliju i unese je lo. Ruth pripremi mali stolić, a on zauzme mjesto na svojoj bačvici i ispriča joj o svom susretu u salunu. Nije bila baš previše iznenađena, samo spomene da su se ipak brzo pojavili u Puma Stationu.

— Prvo su putovali željeznicom, a ostatak puta na konjima koje su povelili sa sobom. I to je prilično dug put, no sigurno kraći nego da su cijelim putem jahali.

Tom je jeo, razmišljao i napokon joj se obrati: Ruth, nemam običaj davati savjete zatvorenicima. Ovoga puta činim iznimku jer to želim. Po mojoj procjeni, Adams ima još oko pedeset tisuća od tog novca, i oni ih žele dobiti natrag.

— Vjerojatno — složila se.

— Onda se pogodite s njima!

— Pogledala ga je pažljivo, a on nastavi: — Ponudite im da ćete im otkriti gdje je novac u zamjenu za vašu amnestiju od bilo kakve tužbe koju mogu podignuti protiv vas. Nema novca bez amnestije!

Tog trenutka s ulaznih vrata dopre muški glas:

— Imate ugodan mali zatvor, šerife! — reče Hugh Tyre.

Za njim ude i Frank Moore

pažljivo promatrajući policu s puškama, stol, klupu i konačno se okrene da pogleda Ruth Hall. Promatrao ju je širom otvorenih očiju. Bilo je očito da je iznenađen. Žene u tim situacijama obično nisu bile ni tako mlade, a ni tako lijepe.

Dotle je Tyre uporno promatrao McGratha:

— Koliko vidim, vi dajete i savjete. To je zaista ljubazno od vas, gospodine McGrathe! I večera udvoje sa zatvorenicom!?

Dvojica drugih zatvorenika promatrali su pridošlice kao da su ovi upravo izvirili iz brloga zmija čegrtuša. Moore se zatim uputi prema drugoj ćeliji promatrajući tu dvojicu.

— Tko su ova dvojica?

— Jahači iz Adamsove bande — odgovori Tom ispijajući kavu. — Gospodine Tyre, ovo je Ruth Hall. Adams je ovdje zbog nje. Želi je ubiti. Ukrala mu je novac i namjeravala ga vratiti vlastima. Pratili su je dovde.

— Zanimljivo... — promrmlja stariji gledajući je svojim hladnim očima. — Ako je tako, šerife, zašto ste je onda nagovarali da se pogodi s nama u vezi amnestije?

McGrath tek sada ustane i izađe iz ćelije. Zatim se okrene i vrlo pažljivo zaključa vrata za sobom, a onda reče:

— Reći ću vam: Zato što joj vjerujem, a nije počinila nikakav zločin!

Moore se opet zagleda u djevojku. Ona je mirno sjedila promatrajući ih svojim uznemirenim očima. Ocijenila je Hughu Tyrea kao nekoga s kojim bi se moglo pogoditi. Moorea je prostrijelila jednim dugim pogledom. Odmah je zaključila da svojim izgledom ne odgovara

nekome tko pripada zakonu, zato ga štade ignorirati.

Tyre pričekao da mu se ostala dvojica pridruže u prednjoj prostoriji. Kad je McGrath zaključao vrata ćelije, on mu se obratio:

— Gledao sam vas kako bezbrižno jedete s njom unutra, pored otvorenih vrata. Ne čini li vam se sada to zaključavanje suvišnim, šerife?

Tom osjeti kako ga u vratu nešto žari. Osjeti žestoku odbojnost prema tom sarkastičnom ciniku Tyreu i prostaku Mooreu. Obrati im se:

— Slušajte vi, šerifovi pomoćnici, želim da se odsad pa nadalje razumijemo! Ne sviđa mi se taj vaš zajedljivi ton, Tyre! A vi, Moore, mislim da je vrijeme da se odluči tko je tu glavni!

Moore ga pažljivo pogleda a zatim zlobno iskrivi usne.

— To mi odgovara — promrmlja.

McGrath izvuče svoj kolt i položi ga na stol a pored njega smjesti i svoj šešir.

Tyre se snažno prodere na obojicu:

— Dosta! Tek kad će Adams biti zaključan iza ovih vrata, McGrathe, ako ćete još htjeti, tada provjerite Franka, ne prije!

Tom ustane.

— Tyre, rekao sam vam, ja ovdje naredujem!

Moore je želio kavgu, Tyre je to barem zasad želio izbjeći.

— Frank! — zaurala. — Drži se dalje od njega!

Moore kao da je oklijevao, no na kraju ipak popusti. Polako se pokrenu i zastane pred ćelijom.

Tom se okrene Tyreu:

— Dvojicu sam već sredio,

možda bih sada mogao početi s vama.

Tyre odmahne rukom upozorivši Toma:

– Ne pokušavajte! Poslušajte me, McGrathe, zaboga, koja korist od takvog ponašanja?

– Kako se usuđujete doći u ovaj grad, moj grad, i sipati te prljave primjedbe o meni ili bilo kome ovdje? Dok ste ovdje na mom teritoriju, mene ćete slušati!

Tyre zaklima glavom:

– Dobro, vi naređujete. Sada da se dogovorimo:

Tom i Moore izmijeniše bijesne poglede. Tyre pogleda svoga druga i reče:

– Frank, sjedni!

Ovaj poslušao. Tyre zatim makne šešir sa čela i pogleda McGratha:

– Mislim da smo stigli ovdje prilično umorni i razdražljivi. Ispričavam se.

Tyre se nasmiješi. Bio je to prilično namješten smiješak koji samo blago rastegne njegove tanke usne. Činilo se da se njegove tamne, vodnjikave oči nikada ne smiješe, kao da se nikakva emocija nikada u njima ne odražava. Možda je to bilo zbog toga što bijahu tako tamne, a možda on nikakvih emocija nije ni čutio. To se McGratha nije zapravo ni ticalo. On sjedne i reče:

– Djevojku ćemo osloboditi.

Tyre kimne glavom u znak odobravanja.

– Ne vidim drugog načina, nakon što ste je tako dobro savjetovali. Dakle, to je u redu. Djevojka će biti slobodna kad nam pokaže gdje je novac.

Tyre se zatim primakne stolcu i sjedne prekrživši noge. Moore je motao cigaretu prave-

ći se kao da ne obraća pažnju na tu dvojicu. Konačno se ipak mrzovoljno obrati Tomu:

– Gdje je sakrila novac i kako ga već Adams nije pronašao ako se vrze ovuda?

– Zato što sam je ja ovdje čuvao, a on je nije uspio odavde izvući.

Moore ga pogleda:

– Ali vama je rekla, zar ne, šerife? Taj njegov cinični ton opet zažari Tomovo lice. Tyre ponovno nasluti u zraku kavgu te zapovjedi Mooreu da se umiri. I on ga poslušao.

– Rekla mi je otprilike gdje se nalazi, ali ne točno. Drugim riječima, ne mogu vas sutra povesti onamo i točno uperiti prst u novac.

Tyre kimne glavom, sa strpljivošću kakva se od njega nije očekivala.

– No pitanje je da li će nam ga ona htjeti uopće pokazati. Ponekad, kad je srce u pitanju, stvari se znaju promijeniti.

– Ona nas neće odvesti tamo, jer ja neću dozvoliti da uopće izide iz ćelije. Istog trenutka kad bi s nama izjahala, netko od Adamsovih špijuna bi je vidio. Pokupili bi je prije no što bi nam pokazala to mjesto. Zato ću je ja zamoliti da nam nacrtaj plan i zatim ćemo nas trojica ići pokupiti novac. Slažete li se?

Tyre se smješкао onim svojim beskrvnim osmijehom.

– U tome nema ništa loše, šerife McGrath. Naređenje je da novac vratimo.

– To je sve?

– Ne. Ovlašteni smo i za zamjenu robe, ako će to biti potrebno. Složili smo se da joj u zamjenu za novac vratimo slobodu. No rečeno nam je i da ulovimo Jaya Adamsa i da ga

dovedemo, živa ili mrtva.

Tom mu odgovori:

— Ali, šerife, s njim jašu još osmorica. Ova dvojica u ćeliji su mi rekla da Adams može još više ljudi okupiti, samo ako mu zatreba. Nas trojica protiv njih, ne čini li vam se to malo jadno?

— Zar se tu ne može organizirati potjera? — upita Tyre.

— Može, dakako da može! — izjavi McGrath. — No ja ne ostavljam ni grad ni ovaj zatvor bez straže, a neću poći ni za tim novcem dok se ne uvjerim o vašem identitetu.

Moore se ukoči, bio je na rubu da prasne, no još se jednom Hugh Tyre umiješa. Pogleda ga svojim ledenim, praznim, tamnim pogledom. Moore ne reče ni riječi.

I Tyreovo je strpljenje već bilo pri kraju kad je stao izvlačiti papire, pažljivo ih šireći i spuštajući na stol. — Tu su slike i preporuka — on će hladno. — Ovu tu je datum imenovanja, kada i gdje. Zadovoljni, šerife McGrathe?

Tom je čitao dokumente polako i pažljivo a zatim ih vrati lagano kimnuvši.

— Zadovoljan sam. A sada podite na spavanje! Sobe se izdaju preko puta, a kupatilo je odostraga. Ako se slažete, bit ću spreman za polazak odmah nakon doručka. Do tada ću znati i gdje je zakopan taj prokleti novac.

Tom ustane. Isto učini i Tyre spremajući papire. Moore odšeta do vrata i dobaci:

— A što ako ona ne kaže gdje je novac, šerife?

Tom se osmijehne:

— Lijepo sanjajte, gospodo! Ujutro vas čekam.

Pošto se prostorija ispraznila, Tom se uputi u ćeliju s olovkom i komadom papira. Kad ga Ruth ugleda, zaniječe glavom:

— Ne moram ništa crtati, Tome, i nije potrebna nikakva mapa. Bacila sam torbu na vrh krova staje. Nikome ne bi palo na pamet da tamo pogleda, sve dok ne bi počele jake kiše i krov procurio.

Tom bijaše zapanjen. Isto tako i dvojica odmetnika koji su napeto slušali u pokrajnoj ćeliji.

IX

Tom je bio čovjek od riječi. Već sat nakon izlaska sunca, on je čekao spreman s osedlanim konjem ispred zatvorske zgrade. Ubrzo se pojaviše Moore i Tyre, ali bez pozdrava produžiše u staju po svoje konje. Na vratima iza McGratha pojavi se Jack Kirk lijeno se protežući te zlobno reče:

— Zaista je to par ljepotana, dobro si to opazio Tome! Mora da im osmijeh škodi.

Tom ih je promatrao sve dok ne nestadoše u tami staje, a zatim se okrene.

— Jack, drži se onoga što sam ti rekao! Nitko ne smije ući dok sam ja odsutan. Pripazi, Adams je vrlo lukav, namagarčio je on do sada mnogo ljudi. Ako se dočepa Ruth, budi uvjeren da će se pobrinuti i za tebe.

Kirk nije izgledao zabrinut.

— Nitko ovamo neće ući, no nastoj se vratiti prije no što dama i ja skapamo od gladi. Uzgred rečeno, igra li ona poker?

Tom ne odgovori. Promatrao je onu dvojicu koja se pojaviše sa svojim konjima. Tom ne pričekava da mu se približe, već

okrene konja i povede ih iz Puma Stationa sjevernom cestom. Kad iziđe iz grada, on podbođe konja i potjera ga u galop prema zapadu, a zatim skrene malo na jug.

Tyre i Moore pojuriše za njim i oko kilometar izvan grada sustigoše ga. Pojahaše pored njega svaki s jedne strane, te Tom uspori. Učini to iz čiste podlosti, znao je koliko jahači mrze kas. Ili su galopirali ili jahali vrlo polako.

Konačno Moore procijedi:

– Ako se žurimo, prijedimo u galop, ako ne, onda usporimo!

Tom uspori. Zemlja se polako počela grijati. Uskoro će udariti vrućina, a to teško podnose ljudi u Montani, naviknuti na duge i hladne zime. Prolazili su uz šumarke i nisko raslinje. Ravnica je bila mjestimično raspućana i te su raspukline vijugale poput nekih rana uz udubine i izbočine suhe zemlje. Susretali su i stada antilopa, koja ovaj put ne bijahu uznemiravana pucnjavom. Gotovo da niti ne vide jahače. Brstile su mirno mladice u jednoj udubini i tek kad su se sjene jahača približile, životinje osjete opasnost. Snažan mužjak predvodnik uz prodorno glasanje izroni iz udubine i dade se u bijeg praćen stadom tih najbržih sjevernoameričkih životinja.

– Ode večera! – reče Tyre gledajući žalosno za vitkim, gracioznim životinjama. – Jednom, kad sam bio malen – razmišljao je Tyre naglas – ulovio sam lane i zadržao ga na posjedu. Bilo je velika maza.

McGrath se okrene motreći to grubo, nepopustljivo lice i te vodnjikave tamne oči. Takve riječi nije od njega očekivao.

Moore opazi McGrathovu zbunjenoost te reče:

– I on je čovjek, šerife! Možda tako ne izgleda, niti se uvijek tako ponaša.

Tyre ih pogleda obojicu i ne reče ništa. Promatrao je taj grubi, planinski krajolik koji se protezao sjeverno od njih u širokom luku, sve od istoka na zapad.

– Ako je Adams u ovom kraju, onda se sigurno tu skriva.

– Da li ste ikoga progonili tako dugo, šerife? Već više od godine dana Adams je naša meta. On je čovjek koji voli planine. Što su razbojnici okrutniji i opasniji, to je sigurnije da se skrivaju tu negdje.

Tom se prisjeti što mu je rekla Ruth. Bila je u planinama Rivera kad je slučajno nabasala na Adamsov logor. Sjetio se i toga da se Adams nakon pljačke u Nebraski skrivao negdje u planinama.

Tom je o tome razmišljao dok su se približavali Meullerovu ranču. Ne, on zaista nije znao ništa o Jayu Adamsu kao čovjeku. Bilo mu je tek poznato, kao i većini, da je razbojnik. To je ono što se moglo pročitati. Novine su ga posljednjih pet godina smatrale najvećim razbojnikom nakon Jamesovih moćnaka, Sama Bassa, Billyja Thompsona i njegova brata Bena.

Bio je toliko zadubljen u te misli, da je potpuno prečuo pitanje koje mu je postavio Tyre, i tek kad ga ovaj ponovi, Tom opazi da su pred Meullerovim rančem.

– To je to mjesto, Meullerov ranč! – reče Tom naposljetku.

Moore upita znatiželjno:

– To je mjesto gdje je sakrila novac?

– Da! – odgovori mu kratko Tom te se obrati Tyreu: – Ako Adams toliko voli planine, možda mu se to u ovima oko Puma Stationa može osvetiti. Što još znate o njemu a moglo bi nam pomoći da mu uđemo u trag?

Tyre je počeo uživati.

– Pa, vraški je brz s objema rukama, toliko da se priča kako se uopće ne vidi kad potegne.

Tom se iznenadi. Iz tko zna kojeg razloga, mislio je da Adams u tome nije brz.

– Što još? – upita.

Tyre je postao opet hladan.

– Vraški ste zagrizli – promrmlja s odobravanjem. – Sa ženama je Adams pravi đavo. Jednom smo to u Wyomingu željeli iskoristiti. Ostavio je damu da ga malo prička u kolima i slijedeće što smo o njemu čuli bilo je da je u Koloradu. Mislim da ih on zapravo ne voli, već ih samo koristi.

– No vraški dobro zna kako da ih pokupi! – složi se Moore.

Što su bili bliže ranču, to McGrath stade pomnije promatrati okolinu. Palo mu je nešto neobično na pamet. O tome ni Tyre ni Moore nisu mogli ništa znati. Bile su to prilično crne slutnje! Meullerove su se kćeri približavale dvadesetoj, i koliko se Tom mogao sada sjetiti, u grad nisu običavale dolaziti bez oca. S takvim je djevojkama privlačan muškarac poput Adamsa mogao učiniti svašta.

Drugim riječima, te djevojke željne ljubavi mogle su Adamsu dobro koristiti. Pitao se, ne bez razloga, jesu li djevojke već podlegle Adamsovu šarmu, koji vjerojatno nije propustio priliku da sklopi prijateljstvo s nekim s ranča, za koji je vjerovao

da je mjesto gdje je Ruth sakrila novac.

Počeo je zvižducati. Nije mogao, a nije se baš ni trudio, da sebi objasni zašto se odjednom dobro osjeća. Nastavio je zvižducati i kad su ušli u dvorište. Iz staje izide Otto u pratnji dvojice kaubojja koji su radili unutra.

Otto ga drsko pogleda, no Tom kao da to ne opazi.

– Otto, ovo je opunomoćeni šerif Hugh Tyre, a ovo šerif Frank Moore.

Odmjeriše se, ne pruživši jedni drugima ruke. McGrath je pomno promatrao okolinu sve do šuma u pozadini. Bilo je lako moguće da ih odozgo netko promatra. Tom se nadao da je tako. Upita Meullera koliko ima jahača na ranču, a Meuller stade nabrajati:

– Ova dvojica u staji, trojica su vani, popravljaju obor za stoku, a preostala su trojica na pašnjacima.

– Jesu li vam kćeri u kući?

– upita Tom gledajući u stranu staru rančersku kuću s nisko položenim krovom.

– Jedna jest, a druga je na jahanju. No, zašto sva ta pitanja, McGrathe? – začudi se Otto.

– Tom pogleda Meullera, ali ne odgovori ni riječ. Odjaše do zida staje gdje je streha bila najniža. Bio je to ugao koji je gledao na sjeveroistok. I dok su ga ostali promatrali, on se popne na sedlo konja, uspravi se i uhvativši se za kosinu, u jednom se skoku nade na krovu.

Meuller i dvojica njegovih ljudi promatraše ga odozdo otvorenih usta. Otto kao da pokušava nešto zaustiti, no osta samo nijemo stajati promatrajući

kako šerif hoda po kosini njegova krova, uvjeren kako se jadnom McGrathu morao pomutiti razum pod tim stalnim pritiscima i iskušenjima.

Tyre i Moore nisu izgledali toliko zaprepašteni koliko zainteresirani. Načas je McGrath nestao iz vidika, ali njegovi su se koraci jasno čuli. Bio je to stari, golemi štagalj s vrlo neravnim krovom.

Uskoro se Tom pojavi vraćajući se po zapadnoj strani, i na istome mjestu gdje se popeo, on baci prvo bisage, a zatim i sam side.

Muškarci u dvorištu ne pomakoše se. Meuller izvuče golemi rubac i obriše čelo i vrat. Bilo je toplo, ali ne toliko koliko se to činilo Meulleru. Drugi kao da se toliko ne oznojiše. Ako su i osjećali vrućinu, bijahu toliko usredotočeni na neobično ponašanje šerifovo i te stare bisage s kojima se pojavio, da na to i ne obratiše pažnju.

Prvi je progovorio Tyre pogledavajući sumnjičavo na krov.

— Pretpostavljam da je to dobro mjesto, no k vragu ako bih se usudio tu išta sakriti!

— Otto, da li bi nas htio pozvati na čašu hladne vode? — upita Tom gledajući u smjeru kuće.

Meuller se dvoumio.

— Što sve to znači? — počne mrmljati. — Tko je stavio te bisage na vrh moje staje i zašto bi to uopće učinio?

— Jer je bio u žurbi — objasni McGrath a zatim pozove Tyrea i Moorea na verandu. Povede ih sam kroz uredno dvorište, priveže uzde za ogradu terase, popne se na nju te stane odmje-

ravati težinu bisaga koje su mu sve dotle visile preko ramena. Čekao je da mu se ostali pridruže.

Ruth je zaista govorila istinu, nisu bile uopće teške. Činile su se gotovo praznima. Na tu pomisao srce mu je snažno zabubnjalo. Ako su zaista prazne, on i Ruth bit će u nevolji do grla. Osjetio je snažan poriv da raskopča svaku torbu i hitro zaviri unutra.

Otto reče nešto svojim jahačima i oni se vrate u staju ostavivši Otta, Tyrea i Moorea da se pridruže šerifu koji ih je čekao.

Kad se svi nadoše na verandi, Tom upita:

— Otto, jesi li vidio promatrače posljednja dva dana?

To pitanje nije postavio bez razloga. Kopkalo ga je ono što je čuo od Meullera: da mu je kći sama vani na jahanju. Upitao je to da bi potkrijepio sumnje koje su ga obuzele pri dolasku u ovo dvorište, sumnje da nadziranje ranča Adamsu sada više nije bilo potrebno, jer je imao svog špijuna u samoj kući, špijuna u jednoj od Meullerovih kćeri!

U razmišljanju ga prekine Tyreov mrzovoljni glas:

— Pa otvorite ih već jednom! Maštanja ostavite za kasnije, šerife!

Tom zakorači unatrag do stola, spusti bisage, pomno otkopča svaku stranu, a zatim ih preokrene puštajući da se sadržaj sam istrese.

Čulo se šuštanje i stol je začas postao zelen. Krupne su novčanice klizile po stolu, neke su još bile u svežnjevima, s originalnim omotima štamparije novčanica.

Stanovito je vrijeme vladala tišina. McGrath im dopusti da

se dobro nagledaju, a zatim ih stane trpati natrag u bisage. Naposljetku, promuklim glasom prošapće Otto:

— Na krovu moje staje...?!
Kakvo je to mjesto za skrivanja-
nje?!

— Mislim, sasvim dobro mjesto! — reče Tom pogledavajući Tyrea i Moorea. — Na kraju krajeva, ne baš previše pogodno za pronaći, jer bi ga već prije bili uočili.

Hugh Tyre odmakne šešir sa čela i preko stola promotri ostale. Smjerao je da nešto izusti. Činilo se da se i u Franku Mooreu desila neka promjena otkako je ugledao te bisage.

— Hugh, to je tek polovica! — izusti Moore.

McGrath se lecne. Pomisli da govore o novcu, o tome da je tu samo polovina ukradenog novca, no Tyreov ga odgovor ubrzo uvjeri da je bio u zabludi.

— Da — uzdahne Tyre. — Tek je ispunjena polovina naše obaveze. Jay Adams je druga polovina! Završimo sada ovo, a poslije ćemo ono drugo!

Meuller zaprepašteno upita:

— Je li to Adamsov novac?

Predstavnici zakona u istim mah kimnuše glavama. Otto je gledao čas u jednoga, čas u drugoga.

— Tek sada počinjem polako shvaćati. On je znao da je novac tu negdje i zato je stalno pazio na mene. Nije on namjeravao opljačkati ranč, već pronaći svoj novac. — Stari rančer odmahne i nastavi: — Onda u redu. No sad ga nosi odavde, Tome! Pokupi ga i nosi u grad! Da ti ne bi palo na pamet da ga opet tu negdje sakriješ!

McGrath se složio s tim. Prebacivši ponovno bisage nehaj-

no preko ramena, on odšeta do konja koji je strpljivo čekao.

Isto učipiše i Tyre i Moore. I upravo kad su se okrenuli, spremni da izjašu, McGrath se obrati starom rančeru:

— Otto, učini mi uslugu pa danas po podne dodi u grad. Htio bih ti nešto pokazati.

Meuller se pobuni:

— Ja moram raditi, Tome! Na ranču ima uvijek toliko posla da ne mogu stalno trčkarati u grad.

— Samo ti dodi, Otto! Ta će te stvar sigurno zanimati. Prilično je ozbiljna, a i tiče se zapravo tebe!

Otto je namjeravao još nešto upitati, no McGrath okrene konja i odjuri.

X

U grad su se vraćali poput bjegunca, potpuno svjesni da su, možda pod stalnom paskom. Tyre spomene da ga prilično čudi što se Adams sa svojom bandom nije pojavio na Meullerovu ranču i dobro ga pročešljao u potrazi za novcem. Tom odgovori vrlo kratko:

— Ionako sumnjam da bi ga pronašao! Kome bi palo na pamet da se popne na vrh staje i da ga tamo traži?

Frank Moore samo kimne glavom, ali poslije ipak doda:

— Ako je i danas netko od Adamsove bande nadzirao ranč, on je nesumnjivo opazio da se McGrath penje na krov i silazi s bisagama. Vjerojatno Adamsu neće dugo trebati pa da shvati što je bilo u njima!

Tyre se okretao u sedlu pomno pretražujući pogledom okolicu. Nije trebao ništa reći, i bez toga izgledao je prilično nervozan.

No nije se ništa dogodilo na putu. Nešto poslije podneva stiže u grad. Prije nego što uđe u zatvorsku zgradu, pobrinuli su se za konje. S napetim i uperenim koltom, Jack Kirk im otvori vrata. Vidjevši ga, Tyre i Moore se prilično iznenadiše. Nisu uopće znali da se šerif pobrinuo da osigura čuvara zatvorenika.

Tom ih upozna a zatim zatvori i zakračuna ulazna vrata, te odloži bisage na stol. Kirk zavizdi od zaprepaštenja. Počeli su brojati novac. Izbrojali su popriličnu svotu: sedamdeset i pet tisuća! Bilo je to više no što su očekivali, zato stadu brojati iznova, ovaj put mnogo pažljivije.

Naposlijetku Tyre zaključa da među tim novcem vjerojatno ima i ostataka iz koje od prošlih pljački, a možda je svojim momcima manje isplatio.

Tom nije bio toliko zabrinut zbog količine novca, koliko ga je brinulo gdje da ga sakrije. Postojao je tek jedan sef u Puma Stationu, u uredu postaje, no on bijaše prilično malen i star, a posljednjih godina i dva puta opljačkan.

— Vjerojatno mu neće trebati mnogo vremena pa da shvati da smo se dočepali njegova novca — reče Tyre. — Bilo bi čudno da ništa ne pokuša. Ako je drugorazrednim početnicima pošlo za rukom da otvore taj sef, pomislite što bi tek iskusni obijač poput Adamsa bio u stanju.

— Razmišljao sam o tome — izjavi Tom. — Nije novac to što me brine! Kad on digne sef u zrak, ima lošu naviku da se pretovari plijenom, pa zato počne pucnjava i ljudi umiru. Ne že-

lim da se išta od toga desi u Puma Stationu!

Tyre kimne u znak odobravanja.

— Pa kamo da ga sakrijemo?

Tom sjedne skupivši obrve od silnog razmišljanja. Jack Kirk, još pomalo zbunjen posljednjim događajima, počne ispitivati Tyrea i Moorea o pojedinostima. Oni mu ispričaju gdje su bile sakrivene bisage i još neke detalje koji su ga zanimali. Kad mu je znatiželja bila zadovoljena, Kirk reče:

— Hej, Tome, uzmi taj prokleti novac i iznesi ga iz grada, a momcima u uredu postaje reci da sef drže otvoren, pa ako Adams dode, neće ga trebati dizati u zrak niti paliti grad!

McGrath ga zamoli da ušuti. I njegov je plan bio gotovo istovetan. Ali, gdje da sakrije novac, to još nije znao.

— Gdje izvan grada? — upita ipak Tom.

— Ima toliko mjesta. To stvarno nije problem — odgovori Kirk dok su ga promatrala tri para očiju. — Recimo, ispod oltara u crkvi južno od grada. Ili da ga pošaljemo poštanskom kočijom danas poslije podne. Sasvim ga jednostavno uputimo općom uplatnicom na jednoga od nas u koji od susjednih gradova.

Frank Moore počne se smješkat i promatrajući Jacka Kirka. Čak ga i Tyre pogleda pomalo drugačije, a zatim reče:

— Crkveni oltar, šerife, ne, to zaista nije loša ideja! To je posljednje mjesto na zemlji gdje bi čovjek poput Adamsa tražio svoj novac. Ne, to nije nimalo loša ideja! — Iznenada mu lice poprimi lukav izraz. — No po danu to nitko od nas ne bi smio

izvesti, jer on možda ima uhode i ovdje u gradu.

— Pričekajmo dok se smrači — reče Jack Kirk otpuhujući pomalo dim. — Kad zanoći, netko će od nas šmugnuti onako a ostali će budno motriti i štititi ga.

Nitko to nije glasno komentirao, no činilo se da se ostali slažu. Dakako, trebalo je i nešto pojesti, a to je opet potaklo pitanje čuvanja novca. Odlučili su da Tyre i Moore odu prvi nešto pojesti, a zatim će, po njihovu povratku, to isto učiniti McGrath i Kirk. Tako će stalno netko stražariti.

Pošto su prva dvojica izišla, Kirk nije izdržao a da ne reče:

— Nikad do sada nisam sreo par poput ove dvojice, Tome. Čini se da nastoje svim silama da se nikome ne svide.

Toma sada ta dvojica uopće nisu zanimala i on slegne ramenima.

— Dolazi Meuller — reče okrenuvši se prema vratima ćelije. — Kladim se da vodi sa sobom i svoje kćeri.

Kirk ga pogleda, no začudo, ništa ne upita. Sada se i on zagleda u ulazna vrata. Ona bijaše zaključana.

Odjednom Tom prošapće nešto što uznemiri Kirka:

— Mislim da ću uhapsiti jednu od njegovih kćeri.

— Što ti to namjeravaš?!... Tome, mora da si predugo bio na suncu! Pa Otto bi te sredio da je samo bolje pogledaš, a ne da... Do vraga, pa što je učinila?

— Ništa. Ništa protuzakonito. No Otto će htjeti da ostane živa i zdrava, na to ćemo se pozvati!

— Ah, razumijem! — promrmlja Kirk. — Nazvat ćemo to čuvanjem radi zaštite. No slušaj, Tome, uskoro ćeš imati pravi harem ako ne prestaneš s tom isprikom hapsiti ljude. — Kirk dohvati stolac, sjedne i pogleda McGratha upitno: — Van s tim, što te sada muči?

— Krpam neke pojedinosti o Jayu Adamsu — odgovori McGrath. — On zna da je novac negdje u blizini, možda na Meullerovu imanju, i bilo bi razumnije pridobiti nekoga s imanja za sebe nego gubiti vrijeme u traganju, špijuniranju i glupim nadama.

Kirkovo lice iznenada zasja:

— Jedna od djevojaka! — prasnje. — Pa kako mi to već nije palo na pamet?

— Sada jest! — pokuša ga utješiti šerif ne želeći dalje o tome raspravljati. Ustane, krene prema ćelijama i otključa ulazna vrata. Sva trojica zatvorenika pogledaše ga. Na muškarce nije obratio pažnju, već produži da otključa vrata ćelije u kojoj je bila smještena djevojka. Migom je pozove da ga slijedi u prednju prostoriju. Izgledala je zabrinuto, no poslušala ga ne zapitkujući.

Tom ponovno zaključa ćeliju, spremi ključeve u džep i ponudi joj stolac.

Ona poslušno sjedne, brzo pogledavajući čas jednoga, čas drugoga. Tom je imao vremena. Sjedne i polako se počne pripremati na pušenje. Konačno progovori:

— Jeste li znali koliko ima novaca?

Ona zaniječe glavom.

— Vidjela sam samo da ga je gomila i sve u krupnim novča-

nicama. Nisam imala vremena brojati ga!

Tom reče, gotovo s poštovanjem:

– Sedamdeset i pet tisuća dolara.

Riječi su mu odjekivale u tišini. Širom otvorenih očiju pogledavala je čas Kirka, čas Toma, a zatim se nasloni na stolac.

– To je užasna gomila novca – ona će tjeskobno.

– Ali ne i toliko vrijedna da se zbog nje umre – odgovori joj Tom. – Ruth, čini mi se da se još jedna djevojka spetljala s Adamsom. Ona će sada stići u grad. Tada ću je uhapsiti. Vjerujem da će to izazvati i neke poteškoće. Njen je otac prilično neugodan čovjek. Ono što želim da učinite jest da je malo utješite kad je strpam u ćeliju. Bit će s vama, a ja ću vam biti vrlo zahvalan ako mi u tome pomognete.

Istoga se trenutka otvoriše vrata na kojima se pojaviše Tyre i Moore. Stajali su nekoliko trenutaka buljeći u Ruth, McGratha i Kirka, koji su potegli svoje revolvere, a zatim se pomaknuše tiho zatvarajući za sobom vrata. Hugh Tyre se obrati šerifu promatrajući djevojku:

– Bilo je zaista mudro od vas da djevojka pričekala dok se mi ne vratimo.

Tom se ponovno zažari.

– Već sam vas jednom opomenuo, Tyre! – mirno će Tom spremajući revolver. – Ne sviđa mi se taj vaš zajedljivi ton.

– Dobro – reče Tyre mekše, podižući ruku kao da se pokušava braniti. – Ispričavam se! To mi je nekako prešlo u naviku. – Zatim se obrati djevojci zaškiljivši:

– Vi ste svoju slobodu kupili, gospođice, i za to ste platili uistinu visoku cijenu. Da li vam je šerif rekač koliko je bilo novca u tim bisagama?

Ruth mu potvrdi kimanjem glave ni ne pogledavši Moorea koji ju je uporno promatrao svojim gladnim očima.

McGrath prekine tu mučnu tišinu ispričavši im što namjerava učiniti kad se pojavi stari Meuller. Bijahu iznenađeni, nije im se to sviđalo. Zato im McGrath objasni sve iz početka: koja je korist od toga, a i o mogućim posljedicama ako tako ne postupi. Konačno se Tyreovo lice izmijenilo. Činilo se da je zadovoljan na onaj svoj kiseli način, doduše, no bijaše to ipak promjena.

– Već me drugi put danas ugodno iznenađujete, šerife! – reče. – Prisiljavate me da mijenjam svoje mišljenje o vama.

McGrath uhvati Mooreov pogled. Činilo se da se ovaj zabavlja. Namjeravao je nešto reći, no izvana se začuše neki glasovi. Točnije, bio je to dubok, gromki glas koji je naredio zaustavljanje.

Kirk kimne Tomu. I Mooreu i Tyreu je bilo jasno da je to stigao Otto Meuller. Tom izvuče ključ iz džepa i pruži ga Kirku, a zatim kimne Ruth pokazujući glavom u smjeru ćelije. Ona istoga trenutka ustane i pođe da je ponovno zaključaju. Ipak se na vratima okrene i dobaci:

– Nadam se da imate pravo. Vjerujem da ne postoji nitko tko bi bolje mogao uvjeriti djevojku kakva je budala bila.

Otto umaršira, malo iznenađen vidjevši da su sva trojica predstavnika zakona na okupu i da očito čekaju njega. A kad je

ugledao i Kirka koji je zaključavao ulazna vrata ćelija mrzovoljno se obrecne:

– Što, ni ti nemaš što raditi vani? Nemaš pametnijeg posla nego se motati po gradu?

Kirk se zagonetno nasmiješi ne prozborivši ni riječi. Gledao je kako Tom proviruje kroz vrata te mu se i on pridruži. I Moore je znao što McGratha zanima, pa se i on primakne vratima.

Meuller ih je promatrao u čudu. Konačno ga Tom upita:

– Vidim da si poveo i djevojke u grad, Otto.

Osjećajući da se nešto sprema, Meuller mračno promotri muškarce koji su se tiskali na vratima.

– Uvijek ih povedem. Osobito ih sada želim imati na oku... kad se kojekakvi motaju uokolo!

– Pa baš ti to nije uspjelo! – odgovori mu Tom. – Koja je to jutros bila na jahanju?

– Helen, zašto? Ona jaše svaki dan, već sedmicu-dvije. Što je u tome čudno?

– Znači da je baš nisi dovoljno pazio, Otto!

Meullerove sitne očice postale su hladne i neprijateljske. Čvrsto stisnuvši šake, pogledao je McGratha:

– Slušaj, McGrathe! Na što ti ciljaš? Ako je ono što mi se čini da jest, budi uvjeren slomit ću ti svaku košćicu na tijelu!

– I načiniti trojicu! – dobaci Moore koji je očito ponovno uživao.

Meuller ga mrko pogleda:

– Ti drži jezik za zubima i gledaj svoja posla! A ti se, Tome, izjasni!

McGrath je trenutak šutio,

zatim pogleda prisutne, duboko uzdahne i reče:

– Otto, ja ću uhapsiti Helen i držati ću je tu radi njene sigurnosti i zaštite.

– Ti ćeš... što?! – od Meullerova glasa zazvečашe stakla na prozoru.

– Jack, pozovi je unutra! – zapovjedi Tom Kirkeu.

Ovaj se okrene da izide, no Meuller mu gromovito zaprijeti, da će mu slomiti vrat ako se pokuša približiti vratima. Kirk zastane u nedoumici držeći jednom rukom kvaku a drugom revolver.

– Čovječe, ja sam sada ovdje pomoćnik šerifa pa ću se tako i ponašati, zato ću izvršiti tu zapovijed.

Rekavši to, Kirk otvori vrata.

Otto zatuli poput bijesna bika i pojuri. Kirk učini nešto vrlo promišljeno. Umjesto da se okrene, žurno izide i zatvori za sobom vrata. Pozelenjevši od bijesa, Moore pojuri do Meullera i zada mu snažan udarac u lice. Obično bi udarac te jačine onesposobio protivnika, no ne i staroga Meullera. On samo zatrepće očima i mumljajući od gnjeva, nasrne na Moorea. Tyre je automatski spustio ruke prema svom revolveru. Istog trenutka skoči i McGrath. Nešto se moralo učiniti, i on zamahne snažno pesnicom. I ovoga puta topovski udarac zahvati Meullera negdje ispod uha. Meuller se zanjise. Gubeći ravnotežu podigne ruke kao da se želi za nešto uhvatiti, no što od snage primljena udarca, što od vlastita zamaha, on posrne prema zidu.

– Otto! – vikne McGrath. – Prekinimo tu komediju! Daj da

ti objasnim zašto je sve to potrebno.

Meuller je poput medvjeda klimao glavom amo-tamo u želji da je razbistri. Stisnuvši usne u odvratnu grimasu, korakne prema McGrathu. Ovoga puta Tom nacilja u Meullerovu vilicu i stari se rančer konačno sruši.

Kirk proturi glavu kroz vrata, osvrne se prema podu i dobaci:

– Tome, bilo bi dobro da se požuriš i privežeš tog starog medvjeda, i to lancima! Ha... nikad se ne zna!

McGrath je opipavao zglobove na prstima. Bili su bolni, ali inače u redu.

– Uvedi Helen, Jack! – obrati se Kirku. – Uvedi ih, zapravo, obje!

Kirk kimne i iziđe.

XI

Helen bijaše Ottova starija kći. Druga, Beullah, bila je također jedra djevojka, no bez privlačnosti koju je posjedovala starija sestra.

Strašno su se zaprepastile ugledavši kako im Tyre i Moore drže oca prikovanu za stolac. Helen pojuri prema njemu, sagne se i blago otare krv s Ottove ranjene usnice. Beullah je nijemo stajala pokraj izmučenog oca potpuno preneražena. Bilo je očito da su prvi put vidjele svog oca pobijedenog, svladanog.

Tom im objasni da ih otac nije htio uvlačiti u bilo kakvu vezu sa Jayom Adamsom, pomno pri tome promatrajući Helenino lice. Reakcija je bila tako očita da se Tom više nije trebao dvoumiti. Ta krupna, jedra, plavokosa djevojka nije pogledala

Toma sve dok se njen otac nije pokrenuo pipajući ukočenu čeljust. Tada, sabravši se, bijesno pogleda Toma. On je preduhitri:

– Helen, ja te hapsim!

Krupne djevojčine oči još se jače razrogače od iznenadjenja.

– Hapsite... Tome McGrathe, vi mora da ste sišli s uma! Kad se otac pribere i dođe k sebi, on će...

– Neće! – umiješa se Hugh Tyre promatrajući djevojku sa simpatijama. – Ako počne iznova, morat ćemo mu zaprijetiti oružjem.

Beullah se držala za vrat.

– Tome – prošapće – zašto i čemu sve to?

McGrath kimne glavom.

– Zašto si svakodnevno jahala prema brdima, Helen!

Bilo je to, dakako, kao pokušati nekoga pogoditi u mraku, no svi prisutni opaziše kako se promijenila boja na Heleninu licu. Ruke su joj snažno drhtale kad se polako okretala prema ocu. Tom joj pride i spuštajući joj ruke na ramena, nježno je okrene prema sebi.

– Zato te hapsim, Helen! Ne zato što mislim da si član njegove bande, već zbog tvoje sigurnosti.

– To neće ništa pomoći, Tome! – odgovori mu Helen. – Jednoga ću dana izaći i potražiti ga! – Okrenula se potpuno prema McGrathu prkosno ga promatrajući. – Već sam predugo čekala. Otac nam nikada nije dozvolio da i pogledamo muškarca. A on je najprivlačniji i najzgodniji muškarac kojega sam ikad vidjela.

Tom krišom pogleda starog rančera. Otto je razrogačio oči

i buljio u kćer, ne mogavši skrenuti pogled. Stiskao je pesnice dok mu zglobovi ne pobijelješe. Da bi preduhitrio Ottovu provalu gnjeva, Tom brzo upita:

– Helen, kako si ga srela?

– Na jahanju. Bio je sam. Desilo se da je upravo išao mojim putem.

– Kladio bih se da jest! – progunda Kirk, no odmah ušuti kad ga Helen ošine pogledom.

– Nije mi lagao, Tome, odmah mi je rekao da je on Jay Adams.

– Trebali ste se odmah okrenuti i pojuriti što prije kući! – oštro će Hugh Tyre.

Nije obraćala pažnju na Tyrea, jednostavno je rekla:

– On uopće nije ono što misliš. On je tako... drag... ljubazan i nježan.

Ottove goleme pesnice bile su sada mlohavo opuštene. Lice mu je bilo prožeto nekim jadom, postajući sve sivlje i opuštenije. Beullah mu se približi i blago položi ruke na ramena. Činilo se da uopće nije bio svjestan njezine prisutnosti. Bio je strašno pogođen onim što je čuo.

– Helen – obrati joj se opet Tom. – Tu je još jedna djevojka. I ona poznaje Jaya Adamsa. Bit ćeš s njom u ćeliji. Želim da je dobro saslušаш.

– To me neće promijeniti, Tome, nisam ni znala da može postojati netko poput Jaya. Uvijek sam mislila da su svi muškarci poput... Jacka Kirka.

– Helen! – konačno progovori stari Otto. – Poslušaj me sada!

Okrenula se prema njemu poput lavice.

– Slušala sam te poput neke

stare služavke cijelo ovo vrijeme, oče! Isto će zadesiti i Beullah! No ja, te više neću slušati! Oče, ja ga volim... ja... ja mu želim pomoći da vrati svoj novac. Da sam samo znala gdje ga je ta lisica sakrila! Ispričao mi je sve o njoj: kako je pokušala izmigoljiti i predati ga za nagradu, kako ga je pokušala otrovati, pa čak i pucati u nje-ga.

McGrath odgurne klupu i ode da bi otključao ulazna vrata ćelija. Gurajući teška vrata reče:

– Otto, da si me prije nekoliko minuta poslušao, bilo bi ti lakše, a sada odlazi! Nju ćemo ovdje smjestiti.

Otto mu ne odgovori ništa, čak ga ni ne pogleda. Još je bio užasno potresen.

– Dušo, ja sam samo nastojao tebe i Beullah zaštititi. Želio sam da nadete prave momke koji bi vam mogli pružiti čestiti dom... i...

– Oče, ja nikada nisam željela čestitog momka! Možda dok mi je bilo trinaest-četrnaest. No sad mi je dvadeseta!

– Tek za dva i po mjeseca! – uzvikne Otto tvrdoglavo.

– Dvadeseta mi je, oče, i pomiri se s time. Vani je muškarac kakvog sam oduvijek sanjala i ja ću poći s njim po bilo koju cijenu!

McGrath se pomakne.

– Helen, udi kroz ova vrata!

Djevojka se okrenula, no zastane kao ukopana ugledavši kako je iznutra promatra Ruth Hall.

– Ne želim biti zajedno s tom ženom! – vrisne.

Još je jedna ćelija bila slobodna, ona između Ruth i Adamso-

vih momaka, no McGrath je nije želio tamo smjestiti. On pokaže prstom prema ćeliji i strogo joj naredi:

– Ulazi!

Krajičkom oka Tom opazi da je Otto krenuo za kćeri te se okrene prema njemu. Stari se rančer zaustavi i samo opustivši ramena. Morao je popustiti. Pride mu Beullah, no ni ovaj put on kao da je nije vidio.

Zabravivši vrata iza Helen, Tom se vrati u prednju prostoriju i odloži ključeve na klupu.

– Otto – pogleda Tom starog Meullera – pustit ću je da razmisli, no do sutra u jutro mora reći gdje je sreća Adamsa. Vjerovao sam u tebe, znao sam da ćeš dovesti kćeri a da ti ne moram objašnjavati razloge. Jednostavno, nisam želio da Adams uvidi kako mi znamo da on koristi jednu od tvojih kćeri. Ako nam kaže gdje ga je obično vidala, mi ćemo biti spremni. Ti to razumiješ, zar ne?

Otto potraži stolac i sruči se na nj.

– Razumijemo, Tome! – odgovori umjesto njega Beullah.

– I on razumije, na sve ga je to pogodilo. On nije imao pojma da se ona sastajala s tim čovjekom.

– A vi? – upita Tyre.

Beullah zaklima glavom, a zatim slegne ramenima.

– Pa, nisam, zapravo, znala s kim, no mislila sam da je riječ o nekom muškarcu. Možda o kojem od momaka koje je otac držao podalje od nas.

Otto se lecne, činilo se kao da se se prenuo iz dubokih misli. McGrath osjeti iskreno sažaljenje prema Ottu. A Kirk, koji nikada nije gajio, kao ni ostali

kauboji, simpatije za staroga Meullera, prvenstveno zbog toga što je uvijek držao podalje od njih svoje privlačne, jedre kćeri, čak je i on izgledao kao da mu sada želi pomoći, samo kad bi znao kako.

Tyre i Moorea nisu opterećivali takvi osjećaji. Promatrali su ga kao nekoga oko kojega su se prilično namučili, a Helen je možda bila put do Adamsa.

– On bi noćas trebao prenoćiti u gradu, šerife! – reče Tyre.

– Znam na što mislite – odgovori mu Tom – no ja imam samo tri ćelije i dvije su već pune. – Tom počeka dok ne uhvati Ottov pogled, a zatim nastavi: – Otto, obećaj da se noćas nećeš vraćati na ranč. Do sutra iznajmi sobu tu, u konačištu.

– I držite se podalje od stranaca! – dobaci Moore. – Možda vi ne vjerujete u to, ali Hugh i ja predobro poznajemo Adamsa. Ako on nešto nanjuši, budite sigurni da će u gradu biti barem tucet njegovih uhoda koji će sjediti uokolo načuljenih ušiju.

Kirk se ponudi da otprati starog Meullera do prenoćišta. Tom se zadovoljno složi jer je i njemu već svega bilo dosta. Bio je gladan, prljav i umoran, a i ruka kojom je udario Otta prilično ga je boljela.

Otto i Kirk izidoše, pa se konačno i Tom mogao opustiti. Pogledavši bisage, reče:

– Čuvajte ih a ja idem nešto pojesti. Kad se vratim, bit će već dovoljno mračno da se može krenuti do crkvice.

Svjetlost dana brzo je nestajala. Toma iznenadi neobična ulična ravnodušnost. Prolaznici su mirno hodali i cijeli je grad

odisao nekom mirnoćom i spokojnošću.

Uđe u restoran i naruči obilnu večeru, a ubrzo mu se pridruži i Kirk. Naslonivši se na pult, Kirk pogleda uokolo te zabaci šešir. Kad je vlasnik pomolio nos kroz zavjese koje su skrivale ulaz u prebučnu kuhinju, i on naruči isto što i šerif a zatim pogleda Toma:

– Što ako je Adams večeras uhode postavio tu negdje, a oni me vidjeli kamo sam odveo ono dvoje?

Tom se složi s takvom mogućnošću, no ipak prizna da je to mala vjerojatnost, jer Adams ipak još nije mogao doznati sve pojedinosti, tj. o Heleninom priznanju da se s njim sastajala, kao ni o njenom hapšenju. Srknuvši još malo kave, on dodaje:

– Mislim da nas još prati sreća pa to moramo iskoristiti. Ne vjerujem da je već netko od njegovih ljudi ovdje. Njega ipak više zanima Meullerov ranč nego grad!

Dobro se najevši, obojica se upute natrag u zatvor noseći poslužavnike s jelom za zatvorenike. Dvojica razbojnika smlaviše sve u hipu te se tada stanu žaliti kako je bilo užasno bljutavo. Nitko na njih ne obrati pažnju. Ruth je pojela nešto malo, no Helen je tvrdoglavo stajala naslonjena na stražnji zid promatrajući uporno Toma.

– Tome, on će te ubiti zbog ovoga! Sam mi je to rekao!

McGrath se približi ćeliji gledajući je:

– Helen, ti si tako zlatna djevojka! Razmisli, molim te! Ti znaš tko je on. Čitala si novine,

čula si mnogo priča. Zar ti to ne govori ništa?

– Laži, same laži! – odbrusi ona. – Sam mi je ispričao kako su uvijek svi neriješeni slučajevi pripisivani njemu, iako on tada uopće nije bio u zemlji.

Tom odustane. Vidio je da uvjeravanja ne vrijede truda. Skrene pogled na Ruth i opazi da ga njene oči upozoravaju. Slegnuvši ramenima, obrati se sada Ruth:

– Žao mi je, Ruth! Čini se da ćete tu morati ostati još nekoliko dana. Možda i dulje. Ne mogu vas pustiti dok je on na slobodi.

Sada se i Kirk uplete:

– Helen, znaš li što će Adams učiniti kad shvati da ti više neće doći na sastanke?

– Doći će me potražiti! – ona će vatreno. – To će učiniti. I spraviti ovo mjesto dio po dio!

– No, dosta je bilo! – nemilosrdno poviče Kirk. – Prekini s tim! Ne bi on dao za tebe ni pišljiva boba! Računao je da bi ti možda mogla znati gdje je novac. I budi bez brige, ako i dođe, to neće biti zbog tebe, već zbog tvog oca i sestre.

– Zašto zbog njih? – upita Helen drsko.

– Iz vrlo jednostavnog razloga – odgovori Jack. – Začas će mu biti jasno da si nam odala sve što znaš, a to nas može dovesti do njega.

Nekoliko trenutaka vladala je potpuna tišina. Svi su pogledi bili uprti u Kirka. Imao je pravo, svi su to znali. Znao je to i Tyre koji se sada obrati Helen:

– To je točno, on će upravo to učiniti! Moj pratilac i ja na tragu smo mu već više od godi-

ne dana i predobro znamo kako Adams razmišlja. Osvetit će vam se za prijevaru!

— Ali ja ga nisam...

— On će misliti da jeste. Tako njegove misli rade. Znam o čemu govorim. Možda vas nije briga za Ruth Hall, no ako vam ista znače otac i sestra... — tu se Tyre prekine i udalji od ćelije.

Ponovno zavlada grobna tišina. Tom je neko vrijeme ostao promatrajući tu krupnu zgodnu djevojku, a onda se i on udalji.

— Vraga smo učinili! — reče Tom sjedajući, a zatim podigne ruke u samoobrani, preduhitivši tako Tyreove proteste. — Znam, znam, morali smo tako! Bojim se da će Adams pobjesnjeti kad dozna da ga je Helen izdala.

Vani je bilo mračno. Dan je zaista bio prepun događaja, no i prilično uspješan. Tyre i Moore bili su najzadovoljniji. Priznali su da je to prvi put da su tako blizu Adamsu. Gotovo da su ga se već dočepali, znajući koliko mu znači taj novac koji traži.

— Ovoga nam puta neće umaći! Nastojat ćemo ga se dočepati svim silama — tvrdio je Moore.

Tyre smota cigaretu, a zatim otvori vrata i promotri ulicu. Kad se vratio, pogleda ostale i upita:

— Hoćemo li stražnjim izlazom?

Šerif potvrdi kimanjem te krene po bisage. Kirk ga pogleda i veselo dobaci:

— Nikada više u životu nećeš držati toliku gomilu novca u rukama, Tome!

Bila je to zgodna primjedba. Polako, u tišini poravnaše opasace, ugasiše svjetlo i šmugnuše kroz stražnji izlaz koji se vrlo rijetko koristio. Glasovi i svjetla grada dopirali su do njih neka-ko iz daljine, obavijeni plavocrnom izmaglicom noći.

XII

Sakrivanje tog kobnog novca ispalo je gotovo smiješno jednostavno, iako su se očekivale neprilike. Mala crkvice izvan grada bila je podignuta između daščara i brvnara, zapravo prvih nastamba doseljenika, i u njoj su se obavljale prvi crkveni obredi. Bilo je to prije nekoliko desetaka godina, u vrijeme kad trgovina i industrija stoke još nisu razvile Puma Station.

Nekoliko je stanovnika još živjelo u tim trulim, trošnim daščarama, no samo nekolicina, obično netko u prolazu. Bez obzira da li su im bili potrebni obredi te vrsti ili ne, izbjegavali su prolaziti pored nje. Usprkos tome, misa se služila svake nedjelje. No ostalih je dana u tjednu crkvice uglavnom čamila prazna.

U neposrednoj blizini bila je i koliba u kojoj je živio svećenik. Nije bilo potrebno da ga bude. Udoše posve tiho i nečujno, sakriše novac i isto se tako raspršiše u raznim smjerovima prema gradu, da bi se sastali u Astorovu salunu, sve budno pazеći da ih tko ne promatra.

McGrath je bio zadovoljan. Novac je bio sakriven bez poteškoća, iako to, dakako, nije značilo da netko već ne njuška po gradu. Iz tog je razloga Tom i predložio sastanak u salunu. Tamo se to ipak najprije moglo doznati.

Posjetioci Astorova bara poznavali su Kirka iz videnja. Tko je McGrath dobro su znali, a brbljanja učiniše da im ni Tyre ni Moore ne bijahu nepoznati, ili su barem tako mislili.

Mjesto je bilo krcato pijancima i igračima pokera.

Nije to bila ona bučnost karakteristična za subotnje večeri, no ipak dovoljna za ono što je McGrath imao na umu.

Jack Kirk bio je određen da organizira nešto kao patrolu koja će obilaziti grad, i to, daka-ko, nije ostalo nezapaženo. Počela su zapitkivanja sa svih strana upućena McGrathu. Svi su htjeli znati da li se u Puma Stationu očekuju neke neprilike. Njegovi odgovori bijahu kratki i određeni. Objasnio im je da su ona nova dvojica u baru državni opunomoćenici, te da su oni u potrazi za Jayom Adamsom. Kad bi ugledao iznenađenje na licima svojih sugrađana, završio bi rekavši kako postoji velika vjerojatnost da Adams pokuša orobiti i sef u staničnoj postaji.

Nije spominjao novac koji je Ruth Hall donijela sa sobom u Puma Station. Glupo bi bilo spominjati i staroga Meullera, kao i činjenicu da je Helen zatvorena. Te bi ih pojedinosti navele na čudne misli, a to bi moglo nauditi njihovoj budnosti.

Kirk je bio zadovoljan svojom novom službom šerifova zamjenika. Bio je uvijek oprezan, a to je i privuklo McGratha. Kad je Tom izabrao šestoricu za potjeru, poslao je Kirka da ih sakupi. Tom je poznao dobro svu šestoricu. Trojica su bila s njim kad su gonili konjokradicu.

Moore i Tyre stajali su u baru ukočeno, nepristupačni, kakvi

su uistinu i bili. Od vremena do vremena okrenuli bi se i pogledali McGratha koji je marljivo provodio svoju zamisao, a potom bi se ponovno prazno zabuljili preda se. Jednom se samo Tyre obrati Mooreu tvrdeći da su učinili grešku, jer da je McGrath vrlo žilav i mnogo bistriji i pametniji od većine šerifa takvih malih stočarskih gradića. Mooreov odgovor manje se odnosio na Tomov razum, a više na njegove druge sposobnosti:

— Nikada nisam razmišljao o njegovim mozgovnim kapacitetima, no o njegovim mišićima imao sam prilike. Ako nije zaboravio onaj naš dogovor na početku, ja sam u gadnoj neprilici. Priznajem da nikada nisam vidio da netko može udarati tako snažno i tako brzo. — Kao da je Mooreu odjednom nešto palo na um: — Misliš da na revolveru nije tako brz?

Tyre, kao profesionalac, srkne malo viskija a zatim polako reče:

— Izabereš li revolvere, Frank, mrtav si! Odluči se radije za pesnice. — Rekavši to, promatrao je namršteni profil svojega druga. — Preuzmi svoju porciju, sam si to tražio!

Moore se bijesno okrene, no prije no što je uspio progovoriti, pojavi se Jack Kirk.

— Vraćamo se u zatvor — reče. — Možete nam se pridružiti ako želite.

Vani nije bila jaka mjesečina, iako su zvijezde treperile na tamnoj pozadini. Noć bijaše topla, a to je bio predznak vrućeg dana. Ponovno su svi bili na okupu. Tyrea jeanimalo koliko je ljudi sakupio.

— Šestoricu — odgovori Tom

pružajući ključeve Jacku. – Do-
vedi djevojke!

Tyre i Moore krenuše prema klupi u kutu. Više im je odgovaralo da budu promatrači no sudionici u nečemu što je bila McGrathova zamisao.

Djevojke se pojaviše. Ruth je koračala prva. Tom im ponudi da sjednu. Bile su tako različite, no izraz lica bio im je gotovo isti. Obje bijahu zabrinute.

– Helen – reče Tom bacivši šešir na stol – ne želim okolišati! Gdje si se sastajala s njim?

– A zatim, prije no što je mogla odgovoriti, on nastavi: – Slušaj me, razumijem da želiš zaštititi Adamsa, ali sada se ne radi više samo o njemu. Tu su tvoja sestra, otac, Ruth, svi prisutni u ovoj sobi i još bezbroj nepoznatih koji će biti ubijeni ako ga sada ne spriječimo. Želim da promisliš o tome prije no što odbiješ odgovoriti na moje pitanje. Želim da još nešto shvatiš: rekla ti nama ili ne, mi ćemo ga pronaći! Želimo ga uhvatiti živa, no bez tvoje pomoći, to će biti teže. Cijeli ćemo kraj pročešljati dok ga ne nademo, a tada će, budi sigurna, doći do žestokog okršaja.

Ruth se okrene prema djevojci promatrajući je. I ostali su je gledali. Bila je zaista u neprilici. Kršila je ruke, njene pune usne bile su nekako obješene, a ispod očiju imala je tamne kolutove.

– On će ubijati i ako vam kažem – promrmlja. – Sam mi je rekao da ne želi biti živ uhvaćen.

– Helen, ako ga zaskočimo iz zasjede i opkolimo, shvatit će da je besmisleno boriti se. Ljudi, čak ni oni poput Adamsa, nisu budale! U svakom slučaju, obe-

ćajem ti da ćemo mu pružiti mogućnosti da se preda.

– Ne, Tome, ne mogu! Ne mogu to učiniti! Znam da se poznajemo dugo, da si prema meni uvijek bio pošten. Ali tu je sada riječ o životu čovjeka kojega ljubim.

Sada se i Tyre uplete:

– Mi ćemo ga ionako pronaći, pomogli vi nama ili ne! Jedino što šerif pokušava jest da ga uhvati živog, i to zbog vas! Vjerujte mi, ja vam to obećajem!

Zbunjena je djevojka buljila u Tyrea. Da se ikada prije našla u takvoj neizvjesnosti, Tyre bi zaista bio posljednji u kojeg bi se mogla pouzdati. Izgledao je upravo onakav kakav je uistinu i bio: revolveraš, hladan, brz, iskusan, nemilosrdan. Moore bijaše potpuno jednak. U tišini koja je uslijedila, prisutnost te dvojice nekako je tištala. Niti jedan zaista nije imao nikakva razloga da želi uhvatiti Jaya Adamsa živog. Za njih on bijaše samo cilj koji su trebali ostvariti. Bili su bezlični i nemilosrdni, najopasnija kombinacija kod profesionalnih ubojica, radili oni za zakon ili protiv njega.

McGrath se zabavi cigaretom. Ruth nježno položi svoju ruku na Helenine zgrčene prste, a zatim je ponovno povuče. Bila je to tek mala kretnja simpatije i razumijevanja.

Šutnja je potrajala. Kirk je vratio šešir u ruci pomno ga pregledavajući, kao da mu je to sada jedina briga. McGrathovo lice zasja. On pogleda Helen kao da će zaustiti, no ponovno se smrkne ne rekavši ništa.

Konačno se Helen okrene McGrathu, uzdignute glave i tvrdoglava izraza. Sada je zaista sličila na svog oca.

Tom prasne, preduhitivši time njeno konačno odbijanje. Bio je to njegov posljednji adut.

— Ako ti ne želiš surađivati, mi možemo to doznati i od one dvojice u ćeliji! Postoje načini da se nekoga prisili da progovori. Ta će dvojica propjevati, vjeruj mi, no tada će sve krenuti drugačijim tokom.

— Ali oni nemaju pojma gdje je on! — odgovori ona brzo. — On je stalno u pokretu.

Tom kimne:

— O tome ti i govorim, Helen. Nećemo ga moći slijediti i pružiti mu priliku da se živ preda.

Helen trzne usnama:

— Tome — prošapće ona — obećaj mi da ga nećeš ubiti.

Lica prisutnih muškaraca napeto se okrenuše prema Helen očekujući djevojčinu kapitulaciju, no ništa ne rekoše. McGrath odgovori nježno:

— Obećao sam ti to, Helen! Postoji li za to mogućnost, svakako ćemo to učiniti.

— Ali... ako on vas...?

— Za njega ne odgovaram, Helen, samo za nas. Ako i pokušaj, mi ćemo opet učiniti sve da ga uhvatimo živa. No nitko se od nas neće baš dati ubiti.

U Heleninim očima zasjaše suze, krajnjim se naporom svladavala. Bio je to znak da se konačno odlučila. Bila je to za nju teška odluka. Ako je i pronašla neke utjehe u Tomovim riječima, ovoj dvojici stranaca nije vjerovala, bilo je to svima jasno. Znala je da je njihova odluka da ga pronađu konačna.

— Sastajali smo se tri milje sjeverozapadno od ranča — promrmlja. — Kod kamenog

korita, pokraj brda. Ti znaš to mjesto, Tome!

— Znam. Da li je dolazio sam?

Ona kimne oborivši pogled na drhtave ruke koje je gnječila u krilu.

— Tome, ako on ikad dozna da sam ga ja izdala...

— Od mene, neće, Helen! Ni od Jacka!

I Tyre s nekom nespretnom sentimentalnošću odgovori:

— Ni mi mu nećemo ništa reći.

McGrath brzo sagne glavu, kao da je zabavljen cigaretom. Adams nije bio budala: istog trenutka kad će biti opkoljen na mjestu gdje se sastajao s Helen Meuller, bit će mu jasno tko ga je izdao. Da Helen nije bila tako zbunjena i zaljubljena, shvatila bi to. McGrath je u tom trenutku prezirao i sebe i ostale muškarce, no bila je to nužda. Podigao je glavu i vidio kako ga Ruth promatra s tugom i razumijevanjem.

— Helen — reče — ti možda sada ne misliš da si pravilno postupila. No sutra hoćeš, vjeruj mi!

Sličilo je to na nedjeljnu propovijed. McGrath ustane i približi se željeznoj peći da bi pogledao vatru i pristavio lončić za kavu. Pokreti mu bijahu nekako ljutito odrješiti. Kad se ponovno okrenuo, Helen je tiho plakala a Ruth je stajala pokraj nje zagrlivši je oko ramena. McGrath kimne Jacku koji odvede djevojke natrag u ćeliju.

Kad su djevojke otišle, Hugh Tyre protegne ruke, zijevne i zavalivši se unatrag u stolac, reče:

— Šerife, uspjeli ste izvući iz

nje. Bio sam uvjeren da neće-te!

— I vama dvojici kava? — upita kratko McGrath.

Muškarci ustanu i približe se peći prihvativši ponudene lončice. Moore reče:

— Do vraga, ne vjerujem da će on ikome predati svoj revolver! Ne Jay Adams! Bit će to prava grmljavina.

— To ovisi o njemu — odgovori Tyre. — No pružit ćemo mu mogućnost, baš kao što je šerif obećao. Razumiješ li, Frank?

Moore nešto progunda u bradu i zatraži još kave.

Nakon nekog vremena, McGrath i Kirk ostadoše sami. Sjedili su i pijuckali kavu. Bilo je već oko deset sati i grad je utonuo u tišinu. Jack predloži da malo protumaraju izvan grada kako bi se uvjerali da se nitko ne mota oko crkvice. Prijedlog se svidio McGrathu. Nije, doduše, vjerovao da bi tamo mogli nekoga naći, ali želio je malo izići na svjež zrak. Sve to što se zbilo nekako ga je tištalo.

Hladan noćni zrak razbistrio mu je misli. Prizna Kirku da se slaže s Mooreom.

— Jay Adams nije tip koji će se lako predati. Jedino ako ga dobrano zaskočimo i tako blizu opkolimo da bi svaki otpor bio puko samoubojstvo.

— Da sam na njegovu mjestu, ne bih se ni ja predao samo tako — razmišljao je Kirk. — Ionako ga vješala čekaju kad-tad. Koje li bijedne smrti!

— Helen će prijeći preko toga — zadubio se u misli Tom. — Da je ispalo drugačije, on bi je iskoristio a zatim odbacio. Tada to ne bi mogla zaboraviti!

— Slažem se, Tome!

— Da — mrmljao je dalje McGrath. — Samo ne volim se igrati silnika, Jack! Nikada to nisam volio, pa niti neću!

Sve je bilo mirno i mračno. Vратише se u grad i uputiше u sobe da malo odspavaju. Znali su da ih sutra čeka vraški naporan dan.

XIII

Sutradan, prije nego što je sunce izišlo, kad je još većina ljudi u gradu spavala, potjera od deset dobro naoružanih ljudi izjahala je iz grada. Uz McGratha, Kirka, Tyrea i Moorea, bijahu još šestorica izabranih. Grad nisu napustili zajedno, već po dvojica i u različitim smjerovima.

Bio je to jedini način, s obzirom da im je bila dobro poznata lukavost njihovih neprijatelja. Jedan je od jahača smatrao da ih baš nema previše, s obzirom da Adams uza se ima još osmoricu, a vjerojatno je još neke pridobio, budući da je onu dvojicu u zatvoru izgubio.

McGrath je rekao:

— On još ne smatra da ih treba biti više. Zato se tako i ponašajmo. Izgledat ćemo kao obični ranoranioci koji su pošli na svoj posao.

Mjesto sastanka bilo je u podnožju šume, zapadno od Meullerova ranča. McGrath i Kirk, koji su ovdje poznavali svaki pedalj, smatrali su da, ako se Adams sastajao s Helen tri kilometra od ranča, ni njegov logor nije mnogo udaljeniji. Razmišljali su o nekim mjestima koja su mogla biti vrlo pogodna za logor. Za razliku od juga, koji je bio siromašan vodom, Montana je obilovala planinskim brzaci-

ma, zato su mnoga mjesta bila pogodna za logor.

Razmišljajući o najpogodnijima izabraše pet područja. Izbor na njih nije pao jedino zbog blizine vode već i zbog mogućnosti obilne ispaše za više konja, te zbog blizine Meullerova ranča i, napokon, zbog pogodnih promatračnica za neočekivane posjetioce.

Uzevši sve to u obzir, izbor se prilično suzio. Još im je jedna činjenica išla u prilog: ona šestorica iz potjere, koji bijahu gonili stoke, također su dobro poznavali svaku stopu toga kraja. Za vrućih ljetnih dana, stoka se nastojala osloboditi dosadnih muha i insekata pa se kretala prema hladovini gdje je među žbunjem i niskim granjem bilo mnogo ugodnije. Zato su ih kasnije morali tražiti po svim tim brdima i udolinama.

Tyre i Moore bili su odvojeni u parove s lokalnim jahačima. Tako je McGrath mogao uza se zadržati Kirka.

Sunce još nije bilo izašlo kad su se McGrath i Kirk uspeli na uzvisinu odakle se mogao vidjeti Meullerov ranč. Promatrali su kako se ljudi dolje sporo kreću i Kirk se morao nasmijati:

– Kad nema u blizini mačke, miševi se mogu igrati. Da je Otto tu, vjerojatno bi se malo požurili!

Pričekali su stanovito vrijeme dajući kaubojima dovoljno vremena da išetaju konje iz dvorišta i krenu svojim putem, a zatim sami krenuše na sjever prema naznačenom mjestu. Bili su jedini koji su krenuli tako sjeverno.

Iza ranča počinjao je uspon. Kraj je bio obrastao drvećem i grmljem. Bilo je to prilično rijet-

ko raslinje, no dovoljno da ih barem djelomično zaštiti. Ako im se logor i nalazio sjeverozapadno, postojala je vjerojatnost da se ta strana ne nadzire otkako je Helen donosila vijesti.

Negdje oko kilometar pred područjem šume, Jack pokaže prema velikoj gromadi kamena smještenoj na početku šume.

– Idealno za nadgledanje! Jednom sam se uspeo na vrh. Znaš da tamo postoji rupa udubljena u stijeni. Mora da je prije mnogo vremena služila Indijancima za slanje dimnih signala. – Kirk zaškilji prema stijeni: – Ovi danas ne moraju biti crvene kože, zar ne?

– Jesi li nešto ugledao? – upita McGrath zagledavši se pažljivije.

– Čini mi se da jesam – odgovori ovaj slegnuvši ramenima i skrenuvši pogled. – Vjerojatno samo sjenu, teško je odgonetnuti kad sunce još nije izašlo.

McGrath nastavi promatrati gromadu. Spustili su se niz jednu guduru, popeli se njenom širom stranom i prošli mimo rijetke hrastove šume, probudivši jedino pospanog jelena. Mužjak se dade u bijeg. Nije se ni osvrnuo da provjeri da li ga ljudi zaista gone.

Kad su se primakli bliže stijeni, McGrath prošapće:

– Jack, odvojimo se! Ti obidi slijeva, a ja ću zdesna.

Kirk se pobuni, a onda upita:

– Vidio si nekoga?

– Jesam. Bio je na vrhu, mislim da je još tu. Tamo mu je sigurno i konj. Odvojimo se! Ako zapuca, imat će samo jednoga od nas.

– Sretna okolnost! –

promrmlja Kirk stegnuvši uzde.

Sjenu nisu ponovno vidjeli, no bilo je očito da promatrač zna da su ga spazili, jer su se sada razdvojili.

Bio je skriven iza stijene, no kad se McGrath dovoljno približio, promatrač uzjaše konja i pričekao da mu pridu. Bio je to jedan iz potjere.

Jack mu se prvi približi, a ubrzo stiže i McGrath.

Na upit gdje je jahač s kojim je izjahao iz grada, ovaj pokaže prema šumi:

– Napaja konja!

To još nije bilo mjesto sastanka i McGrathu se nikako nije svidalo da nastave šumom sva četvorica zajedno. Pravili bi previše buke, a i lakše bi ih se opazilo, usprkos tome što se sunce još nije diglo i šuma se još kupala u izmaglici. Četvrti, koji je odmarao konja, obavijesti McGratha da su došli s južne strane i da nisu naišli ni na kakve tragove. McGrath nije bio iznenađen. Nije ni pomislio da bi Adams mogao biti tako južno.

Krenuše kroz šumu zapadnim smjerom. Jahaše kroz travnatu krčevinu, gdje su šojke slijetale na niske grane dosađujući im svojim kreštanjem, ravno prema širokoj, zaštićenoj dolini u kojoj se već kroz treperave grane mogla nazirati stara, trula brvnara s puškarnicama u zidu i uspravnim dimnjakom od blata.

Uokolo je bilo nekoliko konja koji su brstili nisko granje što je još preostalo od vremena kada je sad već davno umrli traper, koji je to i izgradio, sjekao okolna stabla da bi preživio surove zime u Montani.

To je bilo mjesto sastanka. Bilo je prilično sakriveno, osim, dakako, ako Adams nije posebno motrio na nj. Svi iz potjere, osim Tyrea i Moorea, poznavali su dobro to mjesto i kolibu. Ponekad bi im poslužila kao skrovište za ružna vremena, a ponekad kao odmorište u vrijeme potrage za stokom.

U kolibi je već bila gotovo cijela potjera, nedostajala su još dvojica. O njima nitko nije ništa znao.

Čekali su. Izvana je dopirala svježina šume. Pušili su i čavrljali. McGrathov plan bio je da se nastavi dalje prema sjeveru, dakako u parovima i odvojenno.

– Od sada – upozorio ih je – valja biti dvostruko na oprezu. Može se desiti i da zapucaju. Ako i naidete na njih, ništa ne poduzimajte. Ne pucajte prvi, već se povucite i potražite ostale.

Jack upita:

– Što je s mjestom gdje su se sastajali?

– Svi dobro znate gdje se to nalazi. Obidite ga i ostanite sakriveni među drvećem. Jack i ja ćemo poći ravno onamo. Bude-mo li imali sreće, izvest ćemo to bez pucnjave.

– Ne izgleda vjerojatno – reče jedan.

Tom potvrdi glavom:

– Slažem se, no imam razloga da se potrudim da bude tako. Ako Jacka i mene vidite same tamo, ostanite gdje ste i promatrajte. Ako opazite stranca, obidite ga neopazice. Ako je kojim slučajem privezao svoga konja, pokušajte ga osloboditi, no nikako ne pucajte.

Konačno stigoše i posljednja dvojica. Ponovno su sve pretre-

sli, a potom izidoše do konja tiho poput bjegunaca. Kad su uzjahali, jedan upita:

– Tome, a gdje bi mogli biti Adamsovi ljudi? Računam da tamo kod korita namjeravaš uhvatiti Adamsa, i to je u redu. Ali pitam se otkuda bi ostali mogli pucati. Sa sjevera ili zapada?

McGrath nije znao odgovor. Mogao je samo nagađati, zato reče:

– Adams ne bi postavio na stražu baš sve svoje ljude dok se s nekim sastaje. Ako počne pucnjava, budite obazrivi na sve strane! Moje je mišljenje da im je logor na sjevernoj strani, odakle se lako mogu spustiti ili zaći dublje u planinu. Podimo sada i budimo oprezni!

Ljudi su se uskomešali birajući smjer daljnjeg kretanja. Kirk i McGrath podoše prema rubu šume.

– Dobri ljudi! – reče Kirk. – Čini se da i oba šerifa znaju što je na stvari.

McGrath to zaista nije želio komentirati. Noseći svoje značke, znali su da im život stalno visi o koncu. Druge su mu se stvari vrzle po glavi. Tko zna hoće li Adams biti na mjestu sastanka? Ipak, ona slika koju je McGrath u svojoj mašti stvorio o tom odmetniku, nagonila ga da ipak povjeruje da će on biti tamo.

Svi su muškarci bili tašti. Neki više, neki manje. No muškarac poput Adamsa, koji je dosad izjegao svim zamkama, koji je toliko kršio zakon a bio još nekažnjen, nije bio samo nemilosrdan nego i ženskar, i to očito vrlo uspješan. Sve ga je to moralo činiti vrlo taštim. Ako ni zbog čega drugog, morao je ta-

mo doći da sebe uvjeri – radi vlastitog zadovoljstva – kako je za Helen neodoljiv. McGrath se potajno nadao da je to tako i da će ga to stajati glave. Vjerovao je da neće biti prisiljen da ga baš ubije. Dano obećanje nije bio jedini razlog. Želio je čuti i pojedinosti o toj najvećoj pljački.

Doduše, nagrada raspisana za Adamsa bila je poprilična, no to McGratha nije previše zanimalo. Nije bio ni gramziv, a ni suviše ambiciozan čovjek. Želio je, zapravo, da Adamsa udalji sa svog teritorija, da se ukradeni novac vrati vlasnicima i da se život vrati u staru kolotečinu.

Tome, kakav je Adams na revolveru? – upita ga Kirk.

– Po Tyreovim riječima, vraški dobar! Vješt u pucanju i desnicom i ljevicom.

– I jednako brz objema?

– Čini se – odgovori McGreath.

Bili su otprilike još kilometar udaljeni od naznačenog mjesta. Sunce se već probijalo iznad neravnih obronaka na istoku. Još je bilo hladno i prilično tamno. Svjetlije neće biti ni kad sunce potpuno izide, jer šuma je uvijek bila a polusjeni. Paprat je bila prilično visoka, a to je bio znak podzemnih voda. Konji su se tiho kretali klipšući po mekim borovim iglicama i paprati. Činilo se to nekako sablasnim i živci progonitelja se zategoše u očekivanju.

XIV

Prvo što je McGrath opazio bilo je da nema ptica. A zatim je ugledao korito obasjano suncem, pa se zato činilo ma-

nje starim i sivim. Nije bilo ni žive duše. Jack nešto prošapće. McGrath sjaše, priveže konja i ostane nepomično stajati uz glavu životinje, promatrajući pažljivo uokolo.

— Još je prerano — reče. — Bila je to dobra zamisao! Dobro je da smo stigli tako rano. Ostani tik uz konja, Jack! On će čuti svaki šušanj prije nas.

Stajali su u toj hladnoj tami prilično dugo. Kasnije kao da je i malo zatoplilo, no sunce ipak nije uspjelo probiti tamu golemih krošanja. Nekoliko je sićušnih šumskih ptičica nakrivilo glavice vjerojatno se čudeći zašto te neobične spodobе stoje dolje tako nepomično, sakrivene u šumskom gustišu. Jedna se očupana vrana bučno spuštala s grana, vjerojatno provevši noć u šumi. Nije ih ni opazila. No odjednom iskrenuše dva nejaka ptica, vrana ih ugleda i okomi se na njih. Odnekud se pojavilo i mladunče kojota. Konji ga prvi osjeteše. Moglo mu je biti pet-šest tjedana. Još pun bezbojnih pahulja i kao svi kojoti, bijaše nevjerojatno znatiželjan. Ugledavši ih zastao je u čudu, no nije pobjegao. Muškarci su ga promatrali, a i on ih je jednako uporno gledao isturivši svoju njuškicu kako bi uhvatio nepoznate mirise. Konačno se polako udaljio, ne znajući da su ga promatrali najljuciji neprijatelji njegove vrste.

Kirk nijemo pogleda McGratha, no kao da mu je htio reći da je to vrlo prometno mjesto. Tom samo nakrivi glavu podigavši malo obrve. Posjedovao je strpljivost Indijanaca, a i onu istanačnu osjet-

ljivost koju je svaki lovac na glave morao posjedovati, rodivši se s njom ili je stekavši.

Izenada začuše prigušene zvukove koji su dolazili sa zapada, i nekako u tom smjeru šuma kao da je utihnula. McGrath je bio uvjeren da je to netko iz potjere. Konj iznenada podigne glavu načulivši uši i zureći u smjeru sjevera.

McGrath polako podigne ruku, spreman da ga uhvati za njušku, ako pokuša ispustiti kakve zvukove. No životinja osta mirna, ali na oprezu. Kirk prinese ruku uhu osluškujući, a zatim pokaže prstom. Tom se oprezno okrene u tom smjeru.

Jahača nije vidio, no čuo je udarce kopita po kamenju. Konačno ga Tom i ugleda. Bijaše mršav, gruba izgleda, nekako nemarno odjeven. Sprije da na sedlu ima je »vinčesterku« a o boku visio mu revolver.

McGrath nikada u svom životu nije vidio Jaya Adamsa, osim u novinama, no i prije no što je mogao razaznati njegove crte lica, znao je da to ne može biti on. Nedvojbeno je to bio revolveraš, jer nitko drugi ne nosi tako oružje, no bio je previše zapušten, prljav i nemaran za Adamsa.

Tom pogleda Kirka koji je pažljivo proučavao stranca s desnicom na opasaču. Što god mislio o pridošlici očito je bio spreman i da zapuca ako treba.

Jahač se zaustavi, okrene u sedlu gledajući uokolo, no nije izgledao nimalo zabrinut, već kao da to čini u predahu. Bio je vrlo blizu samog ruba šume i sunce ga je djelomično oba-

sjavao. Konj mu je bio u izvrsnom stanju, snažnih nogu i mišićavih bedara. McGrath odredi da je sedmogodišnjak u punoj snazi, idržljiv i brz, kakav i treba jednom revolverašu a uz to tih i poslušan.

Odmetnik se zakašlje i sjaše. Kirk malo čučne, svu pažnju usredotočivši na nepoznatog.

U šumi nešto zašuška, a zatim se začuje lajanje malog kojota. Odmetnik se okrene pomno proučavajući šumu. Ništa sumnjivo ne opazivši, vrati se, priveže konja a zatim nevjerojatnom sporošću izvađi duhan i počne praviti cigaretu. Kad ju je konačno napravio, zapali je i otpuhne oblake dima, a tada još jednom pomno promotri šumu, čistinu ispred sebe i krene prema koritu. Napokon ga sunce cijelog obasja ističući njegovo usko, okrutno lice. Pušio je gledajući uokolo, dok se konačno ne zagleda prema jugu, odakle bi se trebala pojaviti Helen Meuller.

I Kirku i McGrathu bilo je jasno, a da uopće nisu progovorili što taj radi. Bio je poslan da presretne Helen. Da li je to značilo da je Adams opet u pokretu, ili nešto drugo. Ni Kirk ni McGrath nisu znali, no znali su nešto mnogo važnije: da Adams još ništa ne sumnja, inače ne bi riskirao da izgubi jednog člana svoje bande. To ne bi bilo baš previše mudro! McGrath dobro razmisli i o toj mogućnosti. Što da s njim učini? Da ga se dočepa, s revolverom ili bez njega, ili da ga pusti? Ako ga Adams koristi kao mamac, bolje je ostati sakriven i pustiti ga da ode. Ako je samo nosilac

poruke, trebalo bi ga se dočepati. Dilema nije bila u tome kako ga uhvatiti, već kako ga primorati da ih odvede do njihova logora.

Kirk okrene glavu i pogleda McGratha. Ovaj se ne pomakne. Odlučio je. Izvuče revolver i počne se prikradati koritu, skriven šumskom tamom. Odjednom se zaustavi i pogleda unatrag da vidi što je Jack poduzeo. Ovaj se još nije ni pomakao. McGrath nastavi šuljanje. Obasjan suncem odmetnik je mirno pušio. Da bi skratio vrijeme, promatrao je okolicu i sve češće pogledavao prema jugu.

McGrath se gotovo dokopao samog ruba šume. Sunce je tu već dopiralo i bilo je mnogo svjetlije. Kirk ga je sada nečujno slijedio.

McGrath se približi odmetniku, prisloni mu uz leđa cijev revolvera i promrmlja:

— Pomakneš li se, mrtav si!

Rekao je to tiho, no dovoljno glasno da se odmetnik ukočio od zaprepaštenja.

— Oduzmi mu revolver, Jack! — reče McGrath.

Kirk konačno iskrzne iza drveća i približi se odmetniku s desne strane te nešto promrmlja. Ovaj okrene glavu, pogleda Jacka i ispustivši cigaretu, podigne obje ruke na glavu. No u trenutku kad je Jack posegao za njegovim revolverom, ovaj se hitro okrene, zgrabi Jacka za košulju pokušavajući ga postaviti između sebe i šesira. No Jack je bio snažan i mišićav. Upro se svom snagom nogama, lijevicom snažno pogodio odmetnika u lice, a desnicom nastojao zgrabiti njegovo oružje.

Odmetnik samo strese glavu oporavljajući se od udarca, a zatim pokuša ščepati Kirkovu ruku koja se već spustila na njegov opasač. McGrath skoči i čvrsto uhvati razbojnika uperivši mu pištolj u lice.

Sav otpor iznenada nestane. Smrt je bila isuviše blizu. Jack se oslobodi njegove ruke koja mu je još grčevito stezala košulju, te mu uz psovku konačno istrgne revolver. McGrath zgrabi zarobljenika i grubo ga odgurne prema šumi. Tamo je, u sjeni bilo sigurnije. Zapovjeda mu da sjedne. Jedva pogledavši Kirka, odmetnik se pažljivo zagledao u McGratha i u njegovu značku.

— Što radiš ovdje? — upita ga McGrath.

— Što radim?! Zašto vas to zanima? Samo sam u prolazu. Opazio sam to staro korito i zaustavio se da se napijem.

— Pa zašto onda nisi pio? — upita ga Kirk bijesno.

McGrath se nagne nad tog čovjeka, uhvati ga za ovratnik i snažnog ga počne stezati. Horpćući i gubeći dah, odmetnik uhvati objema rukama McGratha.

Izenada ga McGrath ispusti i reče:

— Još te jednom pitam, a zatim ću te dokrajčiti. Što si ovdje radio?

— Čekao sam — zadašće ovaj hvatajući zrak.

— Čekao Helen Meuller? — zapita šerif.

Zučkaste, blizu položene razbojnikove oči nenadano bljesnuše. Zatim započe tiho.

— Govorio sam mu i govorio da se njima ne može vjerovati. Rekao sam mu da...

— Odgovori na pitanje! —

presiječe ga McGrath. — Jesi li čekao Helen Meuller?

— Da, i to je sve što ću vam reći!

McGrath ga ponovno uhvati za ovratnik, no ovaj se put razbojnik izmakne, ali odmah naleti na Kirkovu ispruženu pesnicu. I prije no što se mogao snaći, odleti natrag prema panju.

— Tā, sjedni, čovječe! — reče mu Kirk. — Ovo još nije bilo suviše jako. Tek malo upozorenje. Sjedni i lijepo odgovori šerifu.

Sav omamljen, čovjek sjedne. Konačno reče, sabravši se:

— Dobro, čekao sam djevojku da joj kažem da danas neće moći sresti svog dragog, jer on ne može doći.

— Njen dragi? Valjda misliš — Jay Adams! A zašto on ne može doći?

— Nije u blizini, zato!

— A gdje je?

— Ne znam.

Kirk podigne pesnicu i odmetnik automatski trgne glavom. No udarac nije doletio, jer je McGrath iznenada podigao ruku u znak šutnje. Nešto kao da je čuo. Kimne u smjeru zapada prema visokim stablima i tiho reče Kirku:

— Idi, pogledaj tko je!

Zatim izvuče svoj revolver uperivši ga u zatvorenika:

— Šušneš li, raznijet ću ti glavu!

Kirk krene s krajnjim oprezom dublje u šumu. Nadali su se da je to netko iz potjere, no nije vrijedilo riskirati.

Odmetnik je pogledavao čas u McGratha, čas u smjeru šume. Na usnama mu zatitra zloslutni smiješak. Čini se da je vjerovao da je to netko od

njegovih. Ipak ostane miran, ne ispustivši ni glasa od sebe.

XV

Bili su to ljudi iz potjere. Zaroobljenik je zabezeknuto buljio u ljude gledajući čas u njihova lica, čas u njihove puške, kao da ih prebrojava. Oni ga okružišu hladno ga proučavajući. Odjednom stane teško gutati.

— Pogrešna pretpostavka, ha? — javi se Jack. — To nisu tvoji prijatelji, zar ne?

Jedan iz potjere upita:

— Do vraga, je li to Jay Adams? Zamišljao sam ga drugačijim od ove koščate lasice. Mogao se barem oprati!

Obrati mu se i McGrath:

— Kako se zoveš?

— Tom Grant — progunda mrzovoljno, gotovo zlobno.

— A zašto ne Abe Lincoln — upita Hugh Tyre ledeno. — I to je dobro poznato ime, ili Robert E. Lee, ili...

Tyre se okrene Mooreu:

— Frank, on ne želi surađivati.

Kao po zapovijedi, Moore položi pušku uza stablo i približi se. McGrath nije ni pokušao spriječiti ono što se očito spremalo. Odmetnik se zagleda u Moorea, njegov okrutan pogled i jako tijelo. I tek kad mu se Moore posve približio, McGrath se umiješa:

— Gdje je Adams?

Čovjek trgne glavom. Znoj mu je izbio na čelo iako je u sjeni šume bilo gotovo prohladno.

— Rekao sam već da ne znam. Rekao mi je da se spustim ovdje i dočekam djevojku te da joj kažem da će doći sutra po podne.

— Da li je odjahao sam? —

upita ga McGrath.

— To ne znam. Još je ostao u logoru kad sam ja krenuo. To je sva istina!

Tyre se sagne prema njemu:

— Gdje je logor?

Odmetnik podigne glavu. Moore je bio isuviše blizu. Na brzinu baci pogled prema McGrathu. Ni ovo lice nije bilo ništa milosrdnije.

— Odostraga u šumi, sjeverno odavde — promrmlja.

Jedva su ga razumjeli. Tyre ustane a isto učini i Moore. Na licu mu se ocrtavalo zadovoljstvo. I ostali su tako reagirali.

— Slušajte — progovori odmetnik — dao sam vam tu obavijest zato da me pustite!

Nitko na te riječi ne obrati pažnju. U to stigne i Kirk s razbojnikovim konjem. Tom naredi svojim ljudima:

— Dovedite konje u tišini. I njegovog ćemo konja trebati. A vi ćete, gospodine Grante, hodati!

Grant ustane, otrese sa sebe prašinu i opipa lice na mjestu gdje ga je Kirk udario. Gledao je kako su muškarci nestali između drveća a zatim se obrati Kirku i McGrathu:

— Ako planirate iznenadni napad — reče gotovo šapćući — nećete uspjeti!

— Zašto? — upita McGrath.

— Zato što posvuda imamo straže.

McGrath nije drugo ni očekivao. Odmetnik se počeo osjećati sve nesigurnije.

— Slušajte, šerife, možda vas mogu odvesti tamo a da ne budemo opaženi. Inače sumnjam da ćete se moći približiti.

Tom odmahne glavom:

— Još jedna pogodba? Grant,

bez pogodbi i bez trikova! Poznajemo ovaj kraj bolje od tvojih ljudi. Pokušaj li nešto na putu, ode ti glava. Upamti to!

Kirk je razmišljao gdje bi se mogao nalaziti logor. Uzevši sve pogodnosti u obzir, došao je do zaključka da bi najpogodnije mjesto bilo Mormon Flat. McGrath na to ništa ne odgovori. Pažnja i zabrinutost kojom je Grant pratio Kirkovo razmišljanje rječito su govorili u prilog toj tvrdnji.

Pripremali su se za pokret. Moore se približi Grantu i zaprijeti privezavši mu uže oko vrata.

— Pisneš li, prebacit ću to uže preko najbliže grane i visit ćeš prije no što se snađeš. Ako misliš da lažem, samo pokušaj!

Krenuli su šumom prema sjeveru. Prvi kilometar Grant je dobro podnio hodajući. Nakon toga, dva su se puta zaustavili da predahnu. Ispred jedne čistine Tom se odvoji i pođe u izvidnicu. Sve je bilo mirno i kad se već naumio vratiti, ugleda bizona koji mu je prepriječio put. Što sada? — razmišljao je Tom. Pucati nije dolazilo u obzir, jer bi hicem najavio svoj dolazak, a mimoći tu opasnu životinju nije bilo moguće. Kad ugleda čovjeka, svog stoljetnog neprijatelja, ništa je neće zaustaviti. Bizon tih razmjera bio je velika opasnost. Izazvavši ga, stao je bježati pred njim, a zatim se varkom sklonio i uspio nekako izmaći pogibelji. Vrativši se do svoje grupe, ispriča im što mu se desilo, a zatim nastave put, sada još obazrivije. Put ih je upravo vodio pored tragova koje je ostavila ta golema životinja.

Iznenada iznad njih razliježe

se zaglušni urlik, a zatim uslijediše pucnji. Čulo se panično rzanje konja i strahovita rika od boli i bijesa razjarenog bizona.

— Do vraga, pa on je provalio u logor! — ote se Grantu.

Tom sjaše te pokaže i ostalima da ga slijede, a jednom od ljudi naredi da ostane čuvati konje i zarobljenika. Ostali žurno krenuše stežući u rukama puške.

Urlici i pucnjava se nastaviše, a zatim iznenada sve umukne, kao što je i počelo, jedino se čulo dovikivanje ljudi koji su skupljali preplašene konje.

Stigli su do jedne čistine, kroz koju je krivudao planinski potok, zatim uroniše dublje u šumu i tu se zaustaviše. Tom je smatrao da bi bilo dobro još malo pričekati da se banda oporavi od iznenadnog napada i odloži oružje. Logor odmetnika nalazio se kojih osamsto metara gore u šumi. Trebalo je biti na oprezu da ne bi bili opaženi od kojeg zalutalog razbojnika koji je pošao u potragu za preplašenim konjima. Stoga pođeše malo prema istoku, do presušenog vodopada, i ondje se pritajiše. Čekali su kojih petnaestak minuta napetih živaca, a zatim Tom odluči da pođe s Kirkom u kratku izvidnicu.

U zraku se još osjećala uskovitlana prašina, čulo se uznemireno rzanje konja. Logor nije bio tako blizu da bi se išta vidjelo, no zvuci i glasovi jasno su se mogli razabrati kroz prorijeđeni planinski zrak. Rekavši Kirku da ga pokriva, Tom stade puzati bliže prema glasovima. Konačno se pred njim pojavi neobičan prizor. Skupina ljudi bila je još okupljena oko mr-

tvog trupla velikog bizona i bu-
ljila u nj. Tomu je sada bilo ja-
sno što se desilo: izgubivši To-
ma, stari je mužjak osjetio miris
drugih dvonožnih neprijatelja i
nasrnuo onako razjaren. To je,
očito, za ove ljude bilo veliko iz-
nenađenje. Tom se nasmiješi
zamislivši tu scenu, a potom ot-
puže natrag dobro odredivši
položaj logora. Zajedno se, on i
Kirk vratiše do ostalih.

Tyre, već prilično nestrpljiv,
predloži pokret. Tom se složi.
Jedan od ljudi malo se udalji
gledajući uokolo. Pokuša nešto
reći, ukoči se, a zatim posegne
za oružjem. Iznenada odjekne
pucanj i čovjek se sruši kao po-
košen. Sve se dogodilo tako iz-
nenada. Napadač je vikao upo-
zoravajući svoje drugove. Tyre i
ostali baciše se u zaklon. Raz-
bojnici su međusobno dovikiva-
li. Tom razabra da im je namje-
ra hitan pokret. Sjetio se da je
konje vidio na zapadnom rubu
čistine. Uhvativši Tyreov po-
gled, krene u tom smjeru, a ovaj
mu se pridruži shvativši njego-
vu namjeru. Pucnjava se nasta-
vi. Odmetnici su branili svoju
čistinu. Tom snažno potrči.

Trebalo je u velikom luku za-
obići čistinu i dokopati se nje-
nog zapadnog ruba. Okrenuvši
se, vidje da ga Tyre slijedi. No
razdaljina je bila velika. Konač-
no se dočepa sjene prastarog
bora i tu se zaustavi. Ubrzo sti-
že i Tyre. Obojica bijahu dobra-
no zadihani. Tom bez riječi po-
kaže glavom prema čistini.
Kroz granje drveća jasno se
moglo razabrati komešanje.
Razbojnici su bjesomučno sed-
lali uznemirene konje. Tom se
primakne bliže i uto ga jedan
od njih opazi. Odjekne pucanj. I
Tom zapuca naglo se bacivši na

koljena. Pogodak bijaše uspje-
šan i razbojnik padne u tra-
vu.

Sve se dalje odigralo munje-
vitom brzinom. Pucnjevi su
odjekivali sa svih strana, a meci
zujali i brstili grane oko njiho-
vih glava. McGrathova namjera
bila je da razjuri konje odmet-
nika i tako im onemogući bijeg.
Nakon svih uzbuđenja, to zaista
nije bilo teško.

Sve se više sužavao obruč
oko iznenađenih razbojnika.
Usprkos otporu borba je ubrzo
jenjala. Nekoliko ih je poginulo,
nekoliko ranjenih ječalo ležeći
u visokoj travi, ili su se samo
pretvarali smatrajući da je to
pametnije, a ostali su se preda-
li.

Tyre je bio zadovoljan, iako
im Adams nije pao u šake.

— Svatko od njih ima ponešto
na duši i negdje ga traže — re-
če on.

I Moore se zadovoljno obrati
McGrathu:

— Šerife, kako bi bilo da nas
trojica iscijedimo iz ovih gdje je
nestao Adams?

McGrath je upravo to imao
na umu.

XVI

Izbrojivši sve mrtve i ranjene,
jedan ih ranjeni odmetnik oba-
vijesti da dvojica nedostaju.
McGrath zato pošalje dvojicu
svojih momaka u potragu za
njima, no bez konja. Bjegunci bi
mogli biti previše opasni u svo-
joj namjeri da se dočepaju ko-
nja. Još više mrtvac zaista nije
bilo potrebno.

Isti taj pričljivi, kovrčavi,
snažni momak dao im je još
jednu vrijednu informaciju:

— Do vraga, ako ste vi momci
došli da uhvatite Jaya Adamsa,

grдно vas razočaranje čeka! Odmaglio je već rano u jutro, odmah poslije doručka.

Jedan od odmetnika gledao je kiselo u svog brbljavog druga:

– Jake, bilo bi bolje da zavežeš!

I taj je odmetnik bio ranjen u ruku iznad lakta, no usprkos očitoj boli, znao je dobro namjere te potjere.

– Koja korist! – odbrusi mu brbljavac kovrčave glave. – Ionako je sad sve svršeno!

Drugi očito nije dijelio njegovo mišljenje.

– Neće ga se dočepati! Jay će se vratiti s ostalima i dobro ih potprašiti. A kad se to desi i on dozna za tvoje brbljanje... – tu se prekine zlobno se nacerivši

– Koje to druge? – primakne se Tyre bliže brbljavcu. – Koje će to druge Adams dovesti, Jake?

Momak ga je gledao nezainteresirano.

– Jesi li i ti šerif, stari? – upita.

Tyre bez riječi okrene svoj prsruk. Ugledavši sjajnu zvijezdu, momak bijaše zadovoljan. Bio mu je spreman odgovoriti.

– Jay je otišao u naš drugi logor da pošalje dvojicu-trojicu u grad, jer nije htio riskirati da nas vide.

– Zbog čega? Što su oni trebali učiniti u gradu?

Jakeov pogled postane ironičan.

– Šerife, pa htio se uvjeriti da je njegova bivša još u zatvoru, a zatim smo namjeravali napasti. Nas petnaestak okrenuli bismo cijeli grad!

McGrath je želio da se što

prije krene, zato naredi da se mrtvi privežu na konje, ostali da se svežu i da se vrate u grad. Napustiše logor što su mogli brže. McGrath je jahao na početku kolone uzevši sa sobom brbljivog Jakea.

Momak je zaista volio pričati. Povjerio je McGrathu i Tyreu da gube vrijeme ako misle provjeriti da li i njega negdje traže. Jednostavno, on je čist! Pridružio se ovima jedino da predahne od stočarskih i rančerskih poslova. Zatim se nasmijao i rekao da će tu ranu na ramenu pokazivati svojoj djeci jednoga dana i uvjeriti ih kako je odmetnički život jadan, zapravo gubljenje vremena. Kad su ga upitali o Adamsu, prvo je priznao da ga je privuklo to slavno ime da se pridruži bandi, a kasnije je dodao da se prilično razočarao.

– K vragu, imali smo zaista dovoljno ljudi da provalimo u vaš zatvor! – rekao je iskreno.

– I umjesto da smo skakutali oko tog Meullerovog ranča pripremajući igru za tu veliku plavojku, mogli smo upasti u grad i dignuti mnogo novaca. No Jay nije tako mislio! On se prvo trebao spetljati s tom djevojkom i tako nešto dokazati. Mi ostali silno smo se dosađivali i bili uistinu gadno razočarani.

Tyrea je zanimalo je li moguće da ona dvojica koja su uspjela pobjeći uspiju sresti Adamsa. McGrath je to smatrao nemogućim, jer će ona dvojica iz potjere, koja su krenula za njima, paziti da do toga ne dode.

I Moore je imao o tome svoje mišljenje.

– Sumnjam da im je nakon svega još uopće stalo da se vide s Adamsom. Pa jedva su izvukli

žive glave i vjerojatno žele što prije otići iz ovoga kraja!

Put je bio zamoran i McGrath dozvoli predah. Ranjenici su bili mrzovoljni i neprijateljski raspoloženi, čak i kad su im bili ponuđeni zavoji, oni su režali na momke iz potjere. Kirk je psujući vadio i posljednje trnje iz ruke, a zatim se pridruži kovrčavom Jakeu koji je ispirao svoju ranjenu ruku. Nije mogao odoljeti a da ga ne upita:

— Nije mi jasno što te nagnalo da počneš takav život?

Momak ga pogleda ravno u oči čudeći se tom pitanju.

— Isto što bi i tebe i ostale natjeralo! Ne vjerujem da nisi ti ili netko od ovih momaka poželio da vidiš kako je to. Tvrdiš li da nije tako, mislit ću da si običan lažov ili, jednostavno, budala.

Kirk se osjećao malo povrijeđen.

— Ne volim da me se smatra budalom — procijedi. — A budala bih sigurno bio da sam poželio jahati s Jayom Adamsom ili Jessijem Jamesom. Prokleta budala!

Tu se razgovor i okonča. Sunce je već pomalo zapadalo i oni krenuše dalje prema gradu.

McGrath se obrati odmetniku. Zanimalo ga koliko je udaljen taj drugi logor. Jake nije znao točno. Ispriča samo ono što je čuo od drugih:

— Dan jahanja do tamo. A najvjerojatnije će se u gradu pojaviti sutra navečer.

— Trebat će mu i nešto vremena da se snađe kad otkrije što se desilo u logoru — primijeti Tyre.

— Momak će se dobro zamisliti, a zatim, ako je pametan, podvit će rep i odmagliti što da-

lje — doda Moore.

McGrath je šutio slušajući te primjedbe. Momci su davali oduška svojoj ogorčenosti, prijetili Adamsu i nabacivali razne pretpostavke.

Pomalo su se spuštali prema gradu. Namjera im je bila da udu neopazice, kako ne bi podigli cijeli grad na noge.

To im je i uspjelo. Mrtve su odmah sklonili, a zarobljenike uveli u zatvor.

McGrath zapovjedi potjeri da ostane vani, spremna za ponovni pokret.

Momci su se pokušali dogovoriti da li da ostanu tu gdje jesu i čekaju, ili da malo skoknu do saluna. I, dakako, prevagne ovo drugo! Salun je te tople večeri isuviše mamio. Ostavivši konje veselo krenuše prema salunu prikačivši poruku za šerifa na vrata njegova ureda.

Pošto su dvojicu mrzovoljnih razbojnika ponovno priveli, Kirk ih odvede i zaključa u ćeliju.

McGrath ponudi brbljivom Jakeu da zapali. Momak mu je bio simpatičan. Pripadao je onoj vrsti ljudi koji se nisu lako uzbuđivali, a niti previše brinuli. Bio je to otvoren, pomalo divlji, lakouman i neustrašiv momak.

Kirk se vrati noseći ključeve ćelija.

— Ona dvojica unutra baš nisu vjerovala da ćemo ih pohvatati.

— Zahvalimo to starom bizonu! — promrmlja McGrath.

Jake iznenađeno podigne glavu.

— Zar ste vi natjerali tog prokletog mužjaka na nas? Drijemao sam pod drvetom kad je ta zvijer ispuстила urlik koji bi i

mrtvaca probudio. Sjećam se zatim da sam sjeo i ugledao tog prokletog, kudravog bizona koji se približavao poput zahuktale lokomotive. Bio sam isuviše preneražen da bih povjerovao u ono što sam vidio, ali kad je zemlja počela podrhtavati pod njegovim topotom, uvjerio sam se da to nije san. Pa to je strašan trik, moram to zapamtiti!

— I ja ću se uvijek toga sjećati — reče McGrath. — Nabasao sam na tu prokletu zvijer u kanjonu. Valjda je ovamo zalutala. Bilo je vraški gadno!

Jake kimne a zatim promijeni temu: — Šerife, kako bi bilo da se i ja pridružim potjeri za Adamsom? Vješt sam na revolveru, a ovo mi rame neće smetati. Mogao bih...

— Mogao bi ući u ćeliju! — prekine ga McGrath uzimajući ključeve sa stola. — Dodi!

Jake se počne buniti, no Kirk ga podigne sa stolice. Odvedoše ga ravno u ćeliju. Sve su oči tog šarolikog zatvorenog društva bile uprte u nj. Ona dvojica mrzovoljnih ranjenika bijesno su ga promatrala i jedan mu zlobno dobaci:

— Sve si im izbrbljao, Jake! Nadam se da znaš što će ti se desiti!

— Šerife — poviče Jake — stavite me k ovoj dvojici!

Tom zaniječe glavom i gurne velikog momka naprijed. Namjeravao ga je smjestiti s onom dvojicom koje je prve uhvatio, no Jake se ni ne pomakne. Tvrđoglavo je buljio u dva mrzovoljna para očiju.

— Ovamo! — ponovi on ne maknuvši se s mjesta. — Tu bi dvojicu trebalo naučiti ponašanja. Tu me smjestite! Tom popu-

sti i pusti ga unutra podrugljivo promatrajući onu dvojicu.

— Baš da vidimo što će se desiti — reče okrećući se prema djevojkama.

Ispriča zatim djevojkama pojediniosti o napadu na logor. Helen je napeto slušala pritiškajući rukom usne. Odahnula je tek kad je Tom obavijestio da Adams nije bio u logoru.

Što je imao dalje u planu, nije im rekao. Obećao je da će im poslati hranu a zatim se vrati u prednju prostoriju. Trebalo je postaviti straže za Adamsa i njegove nove momke.

— Momci su preko, u salunu — reče mu Kirk. — Danas je тамо пиће бесплатно!

No Tom se oglušio na poziv u Kirkovu glasu.

— Izidimo straga! — reče kratko.

Kirk se namršti, no ne protuslovi. Oduševljen zaista nije bio. Na pomisao da mora nastaviti jahati suha grla, lice mu se od tuge izdulji.

Uzjahali su i već prilično odmakli, kad se McGrath sjeti hrane. Ponovno se vrata do saluna i kroz stražnja vrata McGrath naruči sedam porcija, preda Astoru ključeve zatvora i upozori ga da nikako ne ulazi sam u zatvor, već barem s trojicom dobro naoružanih ljudi. Zatvorenici su bili suviše opasni i lukavi.

Mrak je polako obavijao cijelu okolicu. Obližnje planine činile su se sve crnje na tamnoj pozadini neba.

Iako nisu zagrizli ništa od jutra, činilo se da McGratha to uopće ne zabrinjava. Što je Kirk o tome mislio ni to ga, čini se, nije zanimalo. Druge su ga misli sada zaokupile...

XVII

Momci iz potjere bili su konačno spremni za pokret. McGrathov odlazak nenadano je produljio i odgodio taj trenutak, pa su ga momci iskoristili dobro na se nahranivši. Izgladnjeli, trpali su hranu u usta, a ostatke u džepove i bisage. Poneki su potajice napunili i čuturice viskijem.

Tyre je pomno pregledavao svog svježeg konja, kojega je tek izveo iz staje, jer je njegov bio iscrpljen. Moore, koji je također zamijenio konja, nije svoja tako pomno gledao. I tek kad su se svi sakupili, on odjaše na čelo do McGratha i izjavi da možda nije potrebno tako rano kretati, s obzirom na ono što su doznali od Jakea – da se Adams neće vratiti do sutra navečer.

McGrath mu oštro i kratko odgovori:

– A ako to nije točno? Što ako je Adams odmah krenuo natrag sa svojim ljudima?

Moore je odmah ušutio, nije mogao proturječiti.

Krenuše iz grada jašući prema sjeveru. Ispratio ih je priličan broj znatizelnika. Neki su se željeli pridružiti potjeri, no Tom je bio zadovoljan svojim momcima. Više ljudi nije želio.

Udaljivši se nekoliko kilometara sjeverno od grada, McGrath naredi zaustavljanje.

– Postoji vjerojatnost da se Adams možda ne uputi sa svojim momcima ravno u grad. Ovdje ćemo se razdvojiti i napraviti liniju. Vladaймо se kao i do sada. Moramo biti tihi ali širom otvorenih očiju. Opazite li bilo što, pa i kojeg usamljenog jaha-

ča, obavijestite me, no ugledate li četvoricu – petoricu naoružanih kako se kreću prema gradu ili logoru u šumi, dojašite ovamo da se svi sakupimo – pogledao je sve redom a zatim doda:

– Počne li pucnjava, dajte se u bijeg!

Moore krene na zapad s ostalima, a Tyre ostane s McGrathom. Očito da ga je nešto mučilo.

– Zanima me da li ćete tražiti nagradu koja je raspisana za Adamsa? Frank i ja kao pripadnici federalne policije ne možemo.

Tom sjaše s konja i zamisli se:

– O tome zapravo još nisam ni razmišljao. Ali mislim da hoću.

Tyre ga je promatrao nekoliko trenutaka a zatim upita:

– Još me nešto zanima: hoćete li optužiti onu Meullerovu djevojku?

Tom ga začudeno pogleda:

– A zašto bih? Ona ništa nije učinila, osim što je susrela nekoliko puta tog razbojnika i tako sebe ranila u srce.

– Dobar odgovor! – zadovoljno će Tyre. – Krenut ću sada i pridružiti se ostalima. Čini se da će to biti dugo čekanje!

– Možda ali ako ti momci nisu bili tako daleko kako je to Jake pretpostavio, moglo bi se desiti i da ne bude.

Tyre slegne ramenima, okrene konja i krene za ostalima. Tmina noći sve ih je zarobila, a hladni planinski zrak ohladio ih je do kostiju. Noć je bila vraški hladna. Skupili su se u svojim sedlima, uronili glave u ovratnike, što su dublje mogli i nečujno jahali kroz noć.

Tom zapali te pustivši konja

da lagano vuče uzde za sobom, nasloni se na staro drvo i zagleda u nebo pažljivo osluškujući beskrajnu tišinu. Osjećao je da će se Adams uskoro vratiti. Osjećao je da tog taštog odmetnika ne zanima samo da vrati svoj ukradeni novac, već da pokaže svoju snagu i lukavost Helen.

Tom odbaci opušak, zgazi ga i zaklima glavom. Za muškarca nije bilo gore slabosti od taštine! Jadni Adams, mislio je, to će ga stajati glave.

Čekanje se ipak isplatilo. Negdje pred zoru, Tyre donese vijest da su Moore i još dvojica čuli jahače kako se spuštaju sa sjevera i kreću, ne prema gradu, već prema logoru u šumi.

Tom je za kratko zašutio u nedoumici: što ako su to jahači s rančeva koji kreću na posao i oni izgube vrijeme na njih ostavljajući Adamsu slobodan prolaz u grad?

Tyre opazi njegovu nedoumicu i kad ga upita u čemu je problem, Tom donese odluku:

— Ako se varamo, gubimo dobru priliku. Ipak krenimo, pa kud puklo da puklo!

Sakupivši se, krenuli su prema zapadu u tihom kasu. Momak koji je prvi čuo jahače ispriča da je jedan među njima vjerojatno pijan. Pjevao je i derao se iz svega glasa, tako da ih nije bilo teško čuti.

Zaustave se. Zvuci su sada bili bliže. Bio je to topot konja koji je dolazio iz šume, zapadno od njih. Tom se ponovo zamisli, ali ne reče ništa. Kad je Moore predložio da se odmah krene u napad, Tom se ne složi s time, već u tišini povede kolonu nešto južnije, zatim ponovo skrenu prema zapadu i upute se

prema šumi potjeravši konje u kas. Zemlja je ondje bila obrasla mekom travom pa je prigušivala odjeke konjskih topota. Iznenada McGrath zaustavi ljude. Ravno ispred njih jasno se moglo čuti pijančevo pjevanje.

Tom je dobro poznao taj kraj. Pretpostavljao je da će Adams upravo na tom mjestu zaokrenuti. Bio je u to posve siguran, zato brzo donese odluku:

— Ostavite tu konje i ponesite puške sa sobom!

Šuljali su se nečujno kroz mračnu šumu, jedva nazirući jedan drugoga u mrkloj tmini, sve bliže tom pjevanju. Sad se već čulo tako glasno da se moglo točno odrediti mjesto gdje će Adams ući u šumu. Netko je stao psovati pjevača, ali ovaj se uopće nije osvrtao na to, već je nastavio pjevati.

Tom se nije vidio sve dok Kirk nije nešto progundao i upro prstom prema mjestu gdje su zvijezde barem donekle omogućavale da se opazi poicanje neke tamne sjene, kojih stotinjak metara prema sjeveru.

Tom mahne ostalima da mu se približe i oprezno svi krenu naprijed. Želio ih je uhvatiti prije no što utonu u tminu šume.

Potjera se šuljala tiho poput Incijanaca, dok su im se jahači približavali umorni, sneni i neoprezni, ništa ne sluteći. Hladnoća im je kočila prste i stezala udove. Tom se zaustavi i klekne blizu jednog hrasta. Sada je mogao posve jasno vidjeti jahače. Činilo se da su petorica. Bili su isuviše zbijeni da bi im se broj mogao točno odrediti. Napevši pušku, Tom je čekao. Dobro sakriveni iza stabala, i ostali se pripremiše.

Upravo kad se Tom prignuo, Tyre mu šapne na uho:

— Onaj visoki sa svijetlim šeširom je Jay Adams.

Tom ga pogleda sa zanimanjem, znatiželjno, čak cinično. Sve što je mogao vidjeti od njegova lica, koje je bilo sakriveno ispod široka oboda, bile su čvrsto stisnute usne i pravilan nos. Više i nije morao vidjeti. Nekoliko je puta čuo da je Adams privlačan muškarac. Polagano je podigao vinčesterku brojeći korake koji su ih dijelili, zatim spusti glavu. Osjetivši oštru hladnoću čelika i nanišavši u Adamsa, on poviče:

— Ostani gdje ješ! Adamse!

Kako je kasnije sam priznao, znao je da ih to neće zaustaviti. I nije! Nisu stali. Čak je i pijanac na taj neočekivani povik skočio kao čegrtuša. Spuznuli su hitro iz svojih sedala pucajući u smjeru glasa koji ih je iznenadio. Tom izgubi svoju metu; Adams je spuznuo niz bok svoga konja koristeći životinju kao zaklon. Pokušao je pucati preko sedla, no konj se iznenada propne i pojuri u šumu za ostalim uplašenim životinjama.

Tyre je pucao iz revolvera odloživši pušku na zemlju. Meci su posvuda uokolo fjukali. Narančasti je plamen blijesnuo između stabala. Ako su odmetnici pomislili da su nabasali samo na jednoga, to ih je uvjerilo da su pogriješili.

Jedan od njih pokušao se spasiti u obližnjem gustišu i kad je već bio nadomak gustog žbunja, pogodi ga metak i on padne. Drugi je pokušao bježati u suprotnom smjeru, snažno trčeći u cikcaku i neprestano pucajući uokolo. Tyre nanišani i

pogodi ga u noge. Tako je i taj momak bio onesposobljen.

Pri padu s konja Adams je izgubio šešir. Tom mu je sada mogao dobro vidjeti lice. Okorjeli razbojnik izgledao je uplašeno, pomisli Tom pucajući prema njemu. Da bi izbjegao metke, Adams se baci i otkotrlja u stranu. Tom to predvidi i ponovo zapuca. Jedan od Adamsovih ljudi našao se pored njega. Vidjevši svog vođu ranjenog, on odbaci revolver. Pucnjava kao da je jenjavala, samo se još jedan od odmetnika pokušavao boriti. Tom podigne ruku i naredi svojim momcima da prekinu pucnjavu. Zatim se približi dvojici odmetnika i zapovjedi im da ustanu visoko podignutih ruku. Okrene se tada onom preostalom i poviče.

Imam te na nišanu, odbaci oružje ili pucam!

Odgovor nije odmah stigao, a zatim razbojnik ipak poviče:

— U redu, vi prokleta bando seljačina! Evo vam moje oružje!

On svom snagom odbaci revolver prema njima, ustane na noge prilično nesigurno i počne psovati. Očito je to bio onaj pijani pjevač. Trojica iz potjere pritrče, dovedu ga i gurnu grubo na zemlju. To konačno zaustavi njegovo beskonačno psovanje.

U pratnji Tyrea i Kirka, Tom pode do mjesta gdje je ležao Adams. Preokrenuvši ga na leđa, zagledaju se u nj. Očekivali su da je mrtav, no još nije bio, mada je bilo očito da umire. McGrathov metak probio mu je pluća.

Činilo se da prepozna je Huga Tyrea, no više pažnje obrati McGrathu dugo ga promatrajući. Micao je polako usnicama

ali glas se nije čuo, pa se Tom spusti bliže k njemu.

— Prljavi ... prokleti policajac... — šaptao je Adams. — Prokleti, prljavi, ušljivi...

Tom se sagne da pomnije pogleda ranu, zatim ustane i pogleda Tyrea. Bilo je očito da ovaj bez imalo sućuti očekuje Adamsovu smrt. U njegovim sitnim očima i na hladnom licu ništa se nije moglo pročitati.

— Želite li ga išta upitati, bolje da požurite! — reče mu Tom.

— Nemam ga što pitati. Pustimo ga da umre! — promrmlja Tyre hladno.

I slijedećeg trenutka, Adams zaista izdahne s psovka na usnama i mržnjom u tamnim očima.

Kirk i još nekolicina krenu u potragu za odbjeglih konjima. Trebao im je gotovo sat da ih sve pronadu i pakuje.

Pijani je razbojnik stalno jadikovao:

— Adams je bio tako pаметan. Nije bilo stvari koje nije znao. Znao je kako će vratiti svoj novac, kako će se osvetiti... A pogledaj ga sada. Jadni klaun u čistoj košulji i tom blistavom šeširu!

Potjera se počela pripremati za odlazak. Sunce se pojavljivalo na istoku. Mrtve privezaše na konje, povezaše i zarobljenike te krenuše prema gradu. Nitko nije ništa govorio, a što bi i rekli! Što je trebalo, bilo je učinjeno, i to uspješno!

Konačno Tyre ipak upita:

— A što će biti s onim lijepim djevojčicom? Što mislite što će ona sada učiniti, šerife?

— Ne vjerujem da je išta vuče natrag u Idaho. Nadam se da će ostati — odgovori Tom, no vla-

stite mu riječi zazvuče nekako blago, gotovo nježno.

— Ostati?! — začudi se Tyre. — Ostati u Puma Stationu? Što bi ona ovdje mogla naći, zaboga?

— Pa ... — zamuca Tom. — Nisam sasvim siguran, no mislim da bi se lako mogla udati. U gradu ima mnogo momaka kojima je navrh glave loše hrane u restoranu i uvijek hladne unajmljene sobe. Mnogi bi voljeli imati nekoga tko će ih čekati nakon naporna dana, neko mило lice, i čuti tople riječi. Slazete li se, šerife?

Tyre se nagne sa sedla da bi pomnije pogledao McGratha.

— Do vrata, čini mi se da imate pravo! Nadam se da ćete je uspjeti u to uvjeriti! — on će pomalo obješenjački, pogledavši Toma ispod oka.

Ponovno udoše u grad sa zapadne strane, baš kao i prethodnog puta, izbjegavši tako nepoželjne susrete sa suvišnim radozalcima.

Pobrinuvši se za mrtve, momci iz potjere jedva su čekali da se vrate svojim kućama i da se dobro naspavaju. Zato se odmah razbježaše. I Tyre i Moore odmah krenuše u konačište. Uz McGratha ostao je samo Kirk.

— Do vrata — upita Kirk — tko će reći djevojci da smo ga morali ubiti?

— Ja — odgovori Tom preturajući džepove u potrazi za ključevima.

Trenutak kao da je oklijevao, a onda zapovjedi:

— Ti podi po staroga. Neka dode s kolima da je odvede kući!

Tom ude, naredi novim zatvo-

renicima da sjednu, a zatim ćelije. Nikada nije volio ta vra-
upali svjetiljku. Pripalivši ciga- ta, a ovoga jutra činilo mu se da
retu, dugo se zagleda u vrata ih posebno mrzi.

KRAJ

U PRIPREMI:

G. F. Unger
ČOVJEK U SJENI

Ako volite strip,
onda je to



Novo na kioscima!